

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН

Ижтимоий-сиёсий газета

№ 34 (1633), 2026 йил 19 февраль, пайшанба

www.yuz.uz yuz.uznews yuz_official yuz.uz_news yuz.uz_news

МУЛОҚОТЛАРДА ЎЗБЕКИСТОН — АҚШ СТРАТЕГИК ШЕРИКЛИГИНИ ЯНАДА МУСТАҚАМЛАШНИНГ АМАЛИЙ ЖИХАТЛАРИ МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Америка Қўшма Штатлари Президенти Дональд Трампнинг таклифига биноан Тинчлик кенгашининг дастлабки йиғилишида иштирок этиш учун амалий ташриф билан Вашингтон шаҳрида бўлиб турибди.

Президент Шавкат Мирзиёевнинг Вашингтонга амалий ташрифи АҚШ савдо вазири Ховард Латник билан учрашувдан бошланди.

Ўзбекистон — АҚШ стратегик шериклигини янада мустақамлашнинг амалий жиҳатлари, шунингдек, устувор йўналишларда кооперация лойиҳаларини илгари суриш масалалари муҳокама қилинди.

Кўшма Штатлар Ўзбекистоннинг асосий шерикларидан бири эканлиги мамнуният билан қайд этилди. Узаро савдо ҳажми 1 миллиард доллардан ошди, мамлакатимиз бозорида АҚШнинг 340 га яқин компаниялари фаолият юритмоқда.

Энергетика, ўта муҳим минераллар, транспорт, қишлоқ хўжалиги, ахборот технологиялари ва бошқа соҳаларда йirik лойиҳалар муваффақиятли амалга оширилмоқда.

Қиймати 35 миллиард доллар бўлган уч йиллик Иқтисодий ҳамкорлик дастури амал қилмоқда.

Устувор лойиҳаларни тизимли қўллаб-қувватлаш учун яқинда ташкил этилган Ишбилармонлик кенгашининг имкониятларидан фойдаланиш ва Инвестиция платформасини ишга тушириш зарурлиги таъкидланди.

Савдо муносабатларини ривожлантириш ҳамда Ўзбекистон ҳудудлари билан тўғридан тўғри ишбилармонлик алоқаларини кенгайтириш муҳимлиги қайд этилди.

Вашингтон шаҳрига ташрифнинг ишбилармонлик тадбирлари домида Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев АҚШ Экспорт-импорт банки президенти ва раиси Жон Йованович ҳамда Халқаро молиявий тараққиёт корпорацияси (DFC) бош ижрочи директори Бэн Блэкини қабул қилди.

Ўтган йили Президент Дональд Трамп билан бўлиб ўтган музокара АҚШ ишбилармон доиралари билан савдо-инвестициявий ҳамкорликни кенгайтиришга кучли туртки бергани таъкидланди.

Ишбилармонлик кенгаши фаолиятини қўллаб-қувватлаш ва устувор лойиҳаларни тизимли илгари суриш учун Инвестиция платформасини ишга туширишга алоҳида эътибор қаратилди.

Эксимбанк билан ҳамкорлик йўналишлари қўллаб-қувватлаш ва устувор лойиҳаларни тизимли илгари суриш учун Инвестиция платформасини ишга туширишга алоҳида эътибор қаратилди.

Ўзбекистон — АҚШ стратегик шериклик муносабатлари, энг аввало, савдо-иқтисодий ва инвестиция соҳаларида барқарор сурьатда ривожланиб бораётгани таъкидланди.

Ўзбекистон — АҚШ стратегик шериклик муносабатлари, энг аввало, савдо-иқтисодий ва инвестиция соҳаларида барқарор сурьатда ривожланиб бораётгани таъкидланди.

Ўзбекистон — АҚШ стратегик шериклик муносабатлари, энг аввало, савдо-иқтисодий ва инвестиция соҳаларида барқарор сурьатда ривожланиб бораётгани таъкидланди.

Ўзбекистон — АҚШ стратегик шериклик муносабатлари, энг аввало, савдо-иқтисодий ва инвестиция соҳаларида барқарор сурьатда ривожланиб бораётгани таъкидланди.

Ўзбекистон — АҚШ стратегик шериклик муносабатлари, энг аввало, савдо-иқтисодий ва инвестиция соҳаларида барқарор сурьатда ривожланиб бораётгани таъкидланди.

Ўзбекистон — АҚШ стратегик шериклик муносабатлари, энг аввало, савдо-иқтисодий ва инвестиция соҳаларида барқарор сурьатда ривожланиб бораётгани таъкидланди.

Ўзбекистон — АҚШ стратегик шериклик муносабатлари, энг аввало, савдо-иқтисодий ва инвестиция соҳаларида барқарор сурьатда ривожланиб бораётгани таъкидланди.

Ўзбекистон — АҚШ стратегик шериклик муносабатлари, энг аввало, савдо-иқтисодий ва инвестиция соҳаларида барқарор сурьатда ривожланиб бораётгани таъкидланди.

Ўзбекистон — АҚШ стратегик шериклик муносабатлари, энг аввало, савдо-иқтисодий ва инвестиция соҳаларида барқарор сурьатда ривожланиб бораётгани таъкидланди.

Ўзбекистон — АҚШ стратегик шериклик муносабатлари, энг аввало, савдо-иқтисодий ва инвестиция соҳаларида барқарор сурьатда ривожланиб бораётгани таъкидланди.

Ўзбекистон — АҚШ стратегик шериклик муносабатлари, энг аввало, савдо-иқтисодий ва инвестиция соҳаларида барқарор сурьатда ривожланиб бораётгани таъкидланди.

Ўзбекистон — АҚШ стратегик шериклик муносабатлари, энг аввало, савдо-иқтисодий ва инвестиция соҳаларида барқарор сурьатда ривожланиб бораётгани таъкидланди.

Ўзбекистон — АҚШ стратегик шериклик муносабатлари, энг аввало, савдо-иқтисодий ва инвестиция соҳаларида барқарор сурьатда ривожланиб бораётгани таъкидланди.

Ўзбекистон — АҚШ стратегик шериклик муносабатлари, энг аввало, савдо-иқтисодий ва инвестиция соҳаларида барқарор сурьатда ривожланиб бораётгани таъкидланди.

Ўзбекистон — АҚШ стратегик шериклик муносабатлари, энг аввало, савдо-иқтисодий ва инвестиция соҳаларида барқарор сурьатда ривожланиб бораётгани таъкидланди.

Ўзбекистон — АҚШ стратегик шериклик муносабатлари, энг аввало, савдо-иқтисодий ва инвестиция соҳаларида барқарор сурьатда ривожланиб бораётгани таъкидланди.

Ўзбекистон — АҚШ стратегик шериклик муносабатлари, энг аввало, савдо-иқтисодий ва инвестиция соҳаларида барқарор сурьатда ривожланиб бораётгани таъкидланди.

Ўзбекистон — АҚШ стратегик шериклик муносабатлари, энг аввало, савдо-иқтисодий ва инвестиция соҳаларида барқарор сурьатда ривожланиб бораётгани таъкидланди.

Мамлакатимизнинг ЖСТга аъзо бўлиш жараёнини яқинида етказишга оид масалаларда амалий ҳамкорликни кучайтириш ва АҚШ томонидан ушбу жараёнларни янада қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратилди.

Махсулотларни барқарор етказиб бериш, техник тартибга солиш ва рақамли савдога оид минтақавий ёндашувларни ишлаб чиқиш мақсадида Марказий Осиё мамлакатлари ва АҚШ ўртасидаги Савдо ва инвестиция платформасини ташкил этиш тўғрисидаги битим алмашилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Вашингтонга амалий ташрифи доирасидаги ишбилармонлик учрашувларининг навбатдагиси АҚШ савдо вакили Жеймисон Грир билан бўлди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Вашингтон шаҳрига ташрифини ишбилармонлик дастури доирасида икки томонлама ҳужжатларни имзолаш маросимини амалга оширишга алоҳида эътибор қаратилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Вашингтон шаҳрига ташрифини ишбилармонлик дастури доирасида икки томонлама ҳужжатларни имзолаш маросимини амалга оширишга алоҳида эътибор қаратилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Вашингтон шаҳрига ташрифини ишбилармонлик дастури доирасида икки томонлама ҳужжатларни имзолаш маросимини амалга оширишга алоҳида эътибор қаратилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Вашингтон шаҳрига ташрифини ишбилармонлик дастури доирасида икки томонлама ҳужжатларни имзолаш маросимини амалга оширишга алоҳида эътибор қаратилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Вашингтон шаҳрига ташрифини ишбилармонлик дастури доирасида икки томонлама ҳужжатларни имзолаш маросимини амалга оширишга алоҳида эътибор қаратилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Вашингтон шаҳрига ташрифини ишбилармонлик дастури доирасида икки томонлама ҳужжатларни имзолаш маросимини амалга оширишга алоҳида эътибор қаратилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Вашингтон шаҳрига ташрифини ишбилармонлик дастури доирасида икки томонлама ҳужжатларни имзолаш маросимини амалга оширишга алоҳида эътибор қаратилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Вашингтон шаҳрига ташрифини ишбилармонлик дастури доирасида икки томонлама ҳужжатларни имзолаш маросимини амалга оширишга алоҳида эътибор қаратилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Вашингтон шаҳрига ташрифини ишбилармонлик дастури доирасида икки томонлама ҳужжатларни имзолаш маросимини амалга оширишга алоҳида эътибор қаратилди.

раиси Жон Йованович, АҚШ — Ўзбекистон савдо палатаси раиси Кэролин Лэм, шунингдек, “Traxys”, “Valmont Industries”, “Gulf Oil”, “Avigen Broiler Breeding Group”, “John Deere”, “BlackRock Financial Markets Advisory”, “Oppenheimer” ва бошқа етакчи компаниялар раҳбарлари иштирок этди.

Видеоалоқа орқали учрашувда Ўзбекистон ҳудудлари раҳбарлари ҳам қатнашди. Давлатимиз раҳбари ўз нутқида янги, амалий форматда ўтаётган ушбу учрашув бундан аввалги давра суҳбатининг мантқиқий давоми ҳамда иқтисодий шериклик стратегик ишонч ва ўзаро манфаатдорлик руҳида юксак даражага кўтарилаётганининг ифодаси эканлиги таъкидланди.

— Бугунги кунда шериклар ишончли, қоидалар аниқ-равшан, ҳамкорлик эса узоқ муддатли бўлиши етакчи ўринга чиқмоқда. Биз Америка Қўшма Штатлари билан ҳамкорлигимизни айна шу мантқиқ асосида қурмоқдамиз, — деди Президентимиз.

Мамлакатимиз ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг муҳим йўналишларига тўхталиб ўтилди.

Давлатимиз раҳбари иқтисодий Ўзбекистон ва АҚШ ўртасидаги стратегик шерикликнинг асосий таянч нуқталаридан бири эканлиги таъкидланди.

Қўшма Штатлар билан ҳамкорликнинг устувор йўналишлари қаторида ўта муҳим хомашё, нефть-кимё, энергетика, қишлоқ хўжалиги, паррандачилик ва бошқа тармоқлар кўрсатиб ўтилди. АҚШ Халқаро молиявий тараққиёт корпорацияси ва Эксимбанкнинг битимларга ҳамроҳлик қилишда доимий ҳамкорлар сифатидаги роли ортиб бораётгани алоҳида қайд этилди.

Қўшма Ишбилармонлик ва инвестиция кенгашининг салоҳиятидан фаол фойдаланиш муҳимлиги таъкидланди.

Худудлараро алоқаларни мустақамлаш доирасида Ўзбекистон ҳудудлари раҳбарларининг АҚШнинг ҳамкор шtatларига ташрифларини ташкил этиш топширилди.

Давлатимиз раҳбари ҳузурида ёқилги кўйиш шохобчалари тармоғини қуриш, ёмғирлатиб сугориш технологияларини жорий этиш, муҳим минералларни қазиб олиш ва етказиб бериш, паррандачилик кластерини ташкил этиш, агросаноат, молия бозорини ривожлантириш ҳамда инвестиция муҳитини яхшилаш бўйича икки томонлама ҳужжатлар имзоланди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Америка Қўшма Штатларига амалий ташрифи давом этмоқда.

ЎЗА

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИГА РАМАЗОН ТАБРИГИ

Қадрли ватандошлар! Аввало, сиз, азизларни, бутун халқимизни юртимизга меҳр-оқибат, хайру саховат ва шуқроналик тимсоли бўлган муқаддас Рамазон ойининг кириб келиши билан чин қалбимдан самимий муборакбод этаман.

Албатта, ушбу қутлуг айёмда барчамизни Рамазон шарифига мана шундай сог-омон, бирлик ва ҳамжиҳатликка етказгани учун Парвардигори оламга чекис шуқроналар айтамиз.

Эл-юртимизнинг ижтимоий-маънавий ҳаётида алоҳида ўрин тутадиган, инсонни эзгу ва савоб ишларга даъват этадиган ушбу ойни муносиб тарзда ўтказиш мақсадида бу йил ҳам мамлакатимизда катта тайёргарлик ишлари амалга оширилмоқда. Жумладан, маҳалла ва уй-жойлар, масжид ва мадрасаларни обод қилиш, кекса, ногирон ва ёрдамга муҳтож шахсларнинг ҳолидан хабар олиш, қўшнилар, яқин қариндошларга меҳр ва эътибор кўрсатиш, ибодат ва ифтор маросимларини тартибли ўтказишга хонадон ва маҳалла аҳллари, жамоатчилик вакиллари тарафидан алоҳида аҳамият берилмоқда.

Буларнинг барчаси бебаҳо бойлигимиз бўлган тинчлик-осойишталик, миллатлараро тотувлик ва диний бағрикенглик муҳитини, инсонпарварлик тамойилларини мустақамлаш, юртимиз тараққиёти, халқимиз фаровонлигини оширишга хизмат қилиши табиий, албатта.

Рамазон ойининг улуг фазилатлари, ахлоқий-маънавий аҳамияти айнан ана шундай олижаноб ишларда яққол намоён бўлади, десак, ҳақиқатни айтган бўламиз. Бу ҳақда сўз юритганда, кейинги йилларда инсон қадрини, ҳар бир фуқаронинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини таъминлаш,

ижтимоий адолат Ўзбекистонда давлат сиёсати даражасига кўтарилгани, шу асосда амалга ошираётган кенг қўламли ислохотларимиз халқимиз ҳаётини тубдан ўзгартираётганини таъкидлаш ўринлидир.

Жорий йилни мамлакатимизда “Маҳаллани ривожлантириш ва жамиятни юксалтириш йили” деб эълон қилганимиз ва бу борада тегишли амалий ишларни бошлаб юборганимиз замирида ҳам ана шундай буюк интилишлар мумкин.

Жамиятни юксалтириш асоси маҳалладир. Чунки маҳаллада ўсиш ва ўзгариш бўлса, бутун жамият ривожланади. Маҳалларимизнинг ютуғи ва фаровонлиги пировард натижада бутун жамиятнинг ютуғи ва фаровонлиги сифатида намоён бўлади.

Азиз дўстлар! Қутлуг заманимиз узра Аллоҳ таолонинг марҳамати ёғилиб турган мана шундай саодатли кунларда аждодлар хотирасини, уларнинг эзгу ишлари, хайрли амалларини эслаш ва давом этириш барчамиз учун ҳам қарз, ҳам фарддир.

Сўнгги йилларда мамлакатимизда ислом дини ва маданияти равангага бекиёс ҳисса қўшган буюк алломаларимизнинг муқаддас қадмоларини обод қилиш, илмий меросини тиклаш ва ўрганиш, халқимиз, айниқса, ёшларимиз ўртасида тарғиб этиш бўйича кўпгина ишларни амалга ошираётганимиз сизларга яқши маълум, албатта.

Улуг аждодларимизнинг шонли анъаналарига садоқат билан яшаб келаётган халқимизнинг азму шижоати билан ноёб меъморий лойиҳалар асосида Тошкент шаҳрида — Исом цивилизацияси маркази, Самарқандда эса буюк муҳаддис бобомиз Имом Бухорий мажмуасини бунёд этиш

ишлари яқинида етказилганини фахр билан айтиб ўтмоқчиман. Рамазон шариф кунларида муҳтарам улаомларимиз, илм-фан ва ижод аҳли, кенг жамоатчилик вакиллари иштирокида ана шу табаррук масканларда буюк азиз-авлиё ва алломаларимиз хотирасига эҳсон дастурхонлари ёзиб, бу муқаддас зиёратгоҳлар эшикларини халқимиз учун кенг очини режа қилганимиз ва бу ишларни албатта амалга оширамиз.

Афсуски, ҳозирги вақтда жаҳоннинг турли минтақаларида уруш ва жанжаллар давом этмоқда. Пок ниятлар қабул бўладиган ушбу муборак айёмда низо ва адоватлар барҳам топиб, тинчлик, ўзаро ишонч ва ҳамкорлик алоқалари қарор топшини чин дилдан истаб қоламиз.

Фурсатдан фойдаланиб, узоқ ва яқин мамлакатлардаги ватандошларимизга, бутун мусулмон умматига ҳам самимий табрик ва тилакларимизни йўллаймиз!

Муҳтарам юртдошлар! Сизларни эзгулик, меҳр-мурувват ва барака оий — моҳи Рамазоннинг бошланиши билан яна бир бор табриклайман.

Ушбу шуқрули кунларда барчангизга сихат-саломатлик, оилавий бахт-саодат, хонадонларингизга тинчлик ва фаровонлик тилайман.

Ўза кунларида қилинадиган барча ибодатлар, эзгу ният ва амаллар ижобат бўлсин! Халқимизни, Ватанимизни Яратганинг ўзи паноҳида асрасин!

Рамазон ойи барчамизга муборак бўлсин!

Шавкат МИРЗИЁЕВ, Ўзбекистон Республикаси Президенти

ДАВЛАТ БОШҚАРУВИДА ЯНГИ СИФАТ, ЖАМИЯТ ҲАЁТИДА ЯНГИ МАЗМУН

Сўнгги йилларда мамлакатимиздаги ислохотлар жараёнини таҳлил қилар эканмиз, битта муҳим хулоса ўз-ўзидан намоён бўлади: тараққиёт энди алоҳида соҳавий қарорлар ёки қисман ўзгаришлар эмас, балки яхлит, ўзаро боғлиқ ва натижага йўналтирилган давлат сиёсати мантиғи асосида шаклланимоқда. Шу маънода, Президентимизнинг

“Маҳаллани ривожлантириш ва жамиятни юксалтириш йили” доирасида устувор йўналишлар бўйича ислохотлар дастурлари ҳамда “Ўзбекистон — 2030” стратегиясини амалга оширишга қаратилган давлат дастури тўғрисида”ги фармони мазкур жараённинг навбатдаги, сифат жиҳатдан янги босқичини ифодалайди.

Давоми 3-бетда

Муносабат

“Ўзбекистон Президентининг Тинчлик кенгашининг биринчи йиғилишидаги иштироки Тошкент ва Вашингтон ўртасидаги сиёсий мулоқот сезиларли даражада фаоллашгани билан бир вақтга тўғри келгани ташрифга қўшимча аҳамият бағишлайди.

АҚШДА ЎЗБЕКИСТОН ИШОНЧЛИ ВА МАСЪУЛИЯТЛИ ҲАМКОР СИФАТИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА

Венгриянинг Карой университети ҳузурдаги Британия ва Америка тадқиқотлари институти катта илмий ходими Эстерхаз Золтан Петерш Ўзбекистон Президентининг 17 февраль куни бошланган АҚШга амалий ташрифидан кутилаётган натижалар хусусида фикр билдирди:

сифатида қаралмоқда. Унинг яратилиши халқаро ҳамжамиятнинг мижозларнинг олдини олиш ва ҳозирги замоннинг, аввало, Яқин Шарқдаги кескин инқирозларнинг сиёсий ечимларини топиш учун қўшимча дипломатик воситаларни шакллантиришга бўлган объектив талабини акс эттиради. Шу муносабат билан Ўзбекистоннинг таъсисчи давлатлар қаторида иштирок этиши Тошкентнинг мулоқот дипломатиясини илгари суриш, халқаро ҳуқуқ нормаларини ҳурмат қилиш ва куч билан ҳал этиш сценарийларидан воз кечиш йўлининг мантикий давоми сифатида талқин қилинади.

Ўзбекистон Президентининг Тинчлик кенгашининг биринчи йиғилишидаги иштироки Тошкент ва Вашингтон ўртасидаги сиёсий мулоқот сезиларли даражада фаоллашгани билан бир вақтга тўғри келгани ташрифга қўшимча аҳамият бағишлайди. Кейинги ойларида олий даражадаги мулоқотлар сезиларли даражада фаоллашгани икки томонлама муносабатлар сифат жиҳатидан янги босқичга кўтарилганидан далолат беради. АҚШда Ўзбекистон халқаро муаммоларни ҳал қилишда иштирок этишга тайёр, мувозанатли ташқи сиёсат юритадиган, ишончли, олдиндан айтиш мумкин бўлган ва масъулиятли ҳамкор сифатида намоён бўляпти.

Венгрияга келсак, Виктор Орбан ҳуқуқати Тинчлик кенгашини тузиш ташаббусига истикболли халқаро механизм сифатида қарайди. АҚШ Президенти Дональд Трампнинг Венгрия Бош вазирига ушбу ташкилотга аъзо бўлиш таклифи Будапештда жиддий дипломатик ютуқ ва мамлакатнинг ташқи сиёсатидаги сезиларли ролининг таъини сифатида қабул қилинди.

Умуман олганда, Ўзбекистон ва Венгриянинг Тинчлик кенгашидаги иштироки ташаббусга қўшимча географик ва сиёсий кенглик беради, унинг қонунийлигини кучайтиради.

“Дунё” АА

Будапешт шаҳри

ЎЗАРО ОЧИҚЛИК ВА УМУМИЙ МАНФААТЛАРГА АСОСЛАНГАН ЯНГИЧА СИЁСИЙ ТАФАККУР

Зухра МИРФОЗИЕВА, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати

Экспертлар Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёевнинг АҚШ Президенти Дональд Трампнинг таклифига биноан 17-19 февраль кунлари Тинчлик кенгашининг дастлабки йиғилишида иштироки мамлакатимизнинг глобал тинчлик йўлида ташланган яна бир муҳим қадами сифатида баҳолаётгани бежиз эмас. Зеро, Кенгашнинг АҚШ Тинчлик институтида бўлиб ўтадиган илк саммити Ҳазо секторини тиклаш, унга гуманитар ёрдам кўрсатиш, ушбу минтақада тинчлик ва барқарорликни таъминлаш масалаларига бағишланади ва алоҳида таъкидлаш лозимки, Ўзбекистон бу борада ўзининг амалий ҳаракатларини аллақачон бошлаган.

Янги Ўзбекистон руҳи

Тожикистон билан эса иттифоқчилик муносабатлари йўлга қўйилди. Умуман, 2017 йилдан буён хорижий давлатларда 16 та янги дипломатик ва консуллик ваколатхонаси очилди ҳамда уларнинг сони 60 тага, дипломатик алоқа ўрнатилган давлатларники эса 165 тага етди.

Бугун Тошкентда 60 дан ортиқ давлатнинг элчихонаси, консуллиги ҳамда фахрий консуллари фаолият юритмоқда. Шунингдек, 26 та халқаро ташкилот ваколатхоналари очилган. Ўзбекистон 100 дан ортиқ нуфузли ташкилотларнинг тенг ҳуқуқли аъзосидир.

Тенг шериклик ва дўстона муносабатлар асосига қурилган ташқи ҳамкорлик юртимиз ривож, халқимиз фаровонлиги ошишига ҳам хизмат қилляпти. Масалан, ўтган йили тарихимизда илк бор мамлакатимиз ташқи савдо айланмаси 80 миллиард, экспорт қиймати эса 33,5 миллиард долларни ташкил этди. Хорижий инвестиция миқдори 43,1 миллиард долларлик кўрсаткичга етди.

Тарихимизда биринчи марта Ўзбекистон ялпи ички маҳсулоти 145 миллиард доллардан ошди. Ислохотлар учун мустақкам молиявий база бўлган олтин-валюта захираларимиз 60 миллиард доллардан ошди. 5 миллион юртошимиз даромадли бўлиб, ишсизлик келажатда хорижий сайёҳлар сонининг 11,5 миллиондан ошишини, туристик хизматлар экспорти қиймати эса 4,8 миллиард долларга етишини таъминлади. Айниқса, Марказий Осиё давлатларининг умумий сайёҳлик оқимида ички минтақавий туризмнинг улуши 80 фоиздан ошди. Албатта, мазкур натижаларнинг барчаси халқаро ҳамкорлик мазмуни сони 19 тага етганини ҳам алоҳида қайд этиш лозим. Қозғонган, Озарбайжон ва

Ўзбекистоннинг ташқи дунёда вазири ва оқилона, узоқни кўзлаб юритаётган сиёсати Марказий Осиёда тараққиётнинг янги, тарихий аҳамиятга молик босқичини бошлаб берди. Утмиши ва қадриятлари, тили, дини, маданияти ва урф-одатлари ўхшаш бўлган қўшни, қардош давлатлар ўртасида бугун том маънода чинакам бир-бирига қирғин қарор топди. Дунёга ёрдам бўларли даражада ўзаро ишонч, яхши қўшничилик ва ҳурмат муҳити шаклланди.

Қайта тикланган тарихий ришталарни халқаро ҳамжамият ҳам алоҳида мамнуният билан эътироф этмоқда ва бу бежиз эмас. Яқин тарихимизда шундай даврлар ҳам бўлди: қардош давлатлар ўртасида иқтисодий ҳамкорлик нафақат боши берк кўчага кирди, балки чегара, сув ресурслари билан боғлиқ кўрилли тўқнашувлар юз бериши хавфи пайдо бўлди.

Президентимизнинг ташаббуси билан Марказий Осиё давлатлари раҳбарлари Маслаҳат учрашуви йўлга қўйилди ва 2017 йил минтақавий ҳамкорлик тарихида туб бурилиш йили бўлди. Минтақадаги давлат раҳбарлари узоқ йиллар мобайнида биринчи марта ташқи воситаларсиз доимий мулоқотга киришди ва бугун бу тузилма ўзаро ишонч, очиқлик ва умумий манфаатларга асосланган янги сиёсий тафаккур рамзига айланди.

Айнан Маслаҳат учрашувлари туфайли эски даврдан қолган кўплаб келишмовчиликлар бартафат этилди. Ишончсизликдан ҳақиқий ҳамкорлик йўлига ўтилди. Хусусан, чегара билан боғлиқ масалалар узил-кесил ҳал этилди. Бир пайтлар қардош халқларни ажратиб турган тўсиқлар дўстлик ва ҳамкорлик кўпригига айланди. Ўтган йили март ойида Ўзбекистон, Қирғизистон ва Тожикистон ўртасида уч давлатнинг чегаралари туташган нуқта тўғрисидаги шартнома ва Хўжанд декларацияси имзолангани ҳақиқи равишда оламшумул воқеа бўлди.

Ўзаро ҳамкорлик минтақада иқтисодий алоқалар ривожини янги босқичга кўтарди. Сўнгги саккиз йилда Марказий Осиё давлатларининг ЯИМ қарийб 2,5 баробар ўсиб, 520 миллиард долларга, ташқи савдо эса 2 қаррадан зиёд қўпайиб, 253 миллиард доллардан ошди. Савдо ҳажми қарийб 11 миллиард долларга, инвестициялар миқдори эса 5,6 баробарга етди.

Ушбу кўрсаткичларни мамлакатимиз миқёсида олсак, Ўзбекистоннинг қўшнилар билан товар айирбошлаш ҳажми 2016 йилдаги 2,4 миллиарддан 2024 йилда 7,2 миллиард долларга етди.

Марказий Осиё давлатлари раҳбарларининг Тошкентда ўтган еттинчи Маслаҳат учрашувида давлатимиз раҳбари таклифи билан тузилмага Озарбайжоннинг қўшилиши қардош халқларимиз учун ҳақиқатан тарихий кун бўлди. Қайд этилганидек, бу ҳаракат Маслаҳат учрашувларига куч, шиддат бериш баробарида ҳамжиҳатликда қарорлар ишлаб чиқишда ҳам янги уфқларни очди.

2022 йилда Марказий Осиё давлатларининг кўп томонлама ҳамкорлик концепцияси тасдиқланди. Унинг доирасида “Марказий Осиё плюс” мулоқоти йўналишлари белгиланди ва бу институт минтақанинг халқаро ҳуқуқий субъект сифатидаги мавқеини янада кучайтирди. Илгари ташқи ҳамкорлик икки томонлама йўлга қўйилган бўлса, бугун етакчи давлатлар Марказий Осиё билан муносабатларни яхлит минтақавий шерик, ягона субъект сифатида ривожлантирмоқда.

Қисқа муддатда ушбу форматда олий даражадаги ўндан ортиқ учрашув ўтказилди. 2025 йилнинг ўзида бўлиб ўтган “Марказий Осиё + Европа Иттифоқи”, “Марказий Осиё + Хитой”, “Марказий Осиё + Россия”, “Марказий Осиё + АҚШ” ва “Марказий Осиё + Япония” саммитлари минтақа стратегияси глобал даражада ошиб бораётганини тасдиқлайди.

Ўзбекистоннинг Туркий давлатлар ташкилотидagi ўрни ҳам алоҳида аҳамиятга эга. Мамлакатимизнинг 2019 йил сентябрдан мазкур ташкилотга тўлақонли аъзо бўлгани тузилмадаги бўлишчи тўлдирди. Ташкилот нуфузи ва аъзолар ўртасидаги интеграция жараёни кучайишига сабаб бўлди. Расмий Тошкент ташкилотни модернизация қилишда асосий кучга айланди. Чунки Ўзбекистоннинг иштирокида ташкилот тўлақонли фаолият юритиши мумкин бўлади.

Ташкилотнинг Самарқандда ўтган саммитида Президентимиз илгари сурган қатор ташаббуслар қозоғга қўчди. “Самарқанд декларацияси”, 2022-2026 йилларга мўлжалланган ТДТ стратегияси, “Туркий дунё нигоҳи — 2040” концепцияси, Туркий инвестиция жамғармасининг ташкил этилиши шулар жумласидан.

Президентимиз шу йил 15 январь куни Ташқи ишлар вазирлиги ҳамда хориждаги дипломатик ваколатхоналар вакиллари билан учрашувида мамлакатимизнинг Ташқи сиёсат фойдали концепциясини янгилаш зарурлигини таъкидлади. Унда устувор йўналишлар қайта қўриб чиқиши, миллий манфаатлар ҳимояси ҳамда халқаро майдонда мамлакатимизнинг ўрнини янада мустақамлашга қаратилган аниқ вазибаларни белгилаш муҳимлигини қайд этди.

Умуман, янги Ўзбекистоннинг ўзаро ишончга асосланган конструктив ва фаол ташқи сиёсати ҳақида узоқ гапириш мумкин. Зеро, тобора глобаллашётган дунёда бугун ҳеч бир мамлакат ташқи ҳамкорларсиз мустақил ривожлана олмайди.

Саховат, меҳр-оқибат ва шукроналик оқи

АРЗОНЛАШТИРИЛГАН МАҲСУЛОТЛАР ЯРМАРКАЛАРИ ИШ БОШЛАДИ

Жорий йил 13 февраль куни давлатимиз раҳбари раислигида тармоқ ва ҳудудларда юқори иқтисодий ўсиш суръатларини таъминлаш бўйича асосий вазибалар муҳокамасига бағишланган видеоселектор йиғилиши бўлиб ўтган эди. Унда Рамазон ойи арафасида ички бозорларда нарх-наво барқарорлигини таъминлаш масаласи ҳам муҳокама қилинган эди.

Мазкур вазибалар ижросига жиддий қаралмоқда. Жумладан, Сурхондарё вилоятида ҳам Рамазон ойини миллий қадриятларимизга мос юксак савияда ўтказишга катта тайёргарлик қўрилди. Айни кунларда вилоятнинг барча шаҳар ва туманларидаги 15 та асосий озиқ-овқат бозори ҳудудда арзонлаштирилган маҳсулотлар ярмарка савдоси йўлга қўйилди. Уларда асосий турдаги озиқ-овқат маҳсулотлари аҳолига мақбул ва барқарор нархларда сотилмоқда.

— Денов деҳқон бозоридаги ярмаркада қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат маҳсулотларини бозордагидан анча арзон нархда сотиб олдик, — дейди Ўшор қишлоғида яшовчи Салоҳиддин Эшонқўлов. — Бундай имконият бизни хурсанд қилди.

Бу одамларга яхшилик қилишнинг, саховатнинг энг оммабоп, самарали йўли деб ўйлайман.

Сурхондарёда 2025-2026 йиллар қишбаҳор мавсуми учун ички истеъмол бозорини барқарор таъминлаш мақсидида асосий турдаги жами 39 минг 552 тонна қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари жамғарилган эди. Ҳозир бу маҳсулотлар босқичма-босқич бозорларга чиқарилиб, аҳолига арзон ва барқарор нархларда тақдиф этилмоқда.

Сурхондарё вилояти маркази Термиз шаҳрида фаолият юритаётган “Яшил дунё” марказий деҳқон бозорида ташкил этилган ярмарка аҳоли учун жуда қўлай. Шу боис, ярмарка доим одамлар билан гавжум.

— Термиздаги ярмаркада тadbиркорлар, сотувчилар, харидорлар учун етарли шароитлар, захира мавжуд, — дейди тadbиркор Жаҳонгир Набиев. — Ярмаркага барча, яъни қайта ишлаш корхоналари, кичик бизнес вакиллари ва тadbиркорлар, чорвачилик, паррандачилик, асалариниликка ихтисослашган хўжаликлар жалб этилган. Бу эса маҳсулотлар тури ва сифати яхшиланишига хизмат қилмоқда.

Умуман, арзон нархдаги қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат маҳсулотлари савдосини ташкил этишга воҳанинг барча ҳудудда жиддий эътибор қаратилган. Масалан, Рамазон ойи муносабати билан Ангор озиқ-овқат марказий деҳқон бозори ҳудудда ҳам ярмарка ташкил этилди. Бу ярмаркада 30 турга яқин маҳсулот харидорларга қўлай нархда сотилляпти.

— Бозор пештахталарини зарур маҳсулотлар билан улуқсиз таъминлаш, нарх-наво сунъий ошириб кетишига йўл қўймаслик мақсадида масъул идоралар

ҳодимлари доимий назорат қилиб борапти, — дейди “Ангор деҳқон ва озиқ овқат бозори” МЧЖ раҳбари Шерзод Самандаров. — Бозорда қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари захираси яратилди. Бозорни оралаб, инсонларни қузатсангиз, уларнинг юз-кўзида масрурлик, эртанги кунга ишончни кўрасиз.

Вилоятда 33,5 минг гектарга тўқсонбости экинлари экилган. Бунинг ҳисобидан эрта баҳорда 711 минг тонна маҳсулот етиштирилади. 161 минг тонна пиез, 118 минг тонна сабзи, 40 минг тонна кўкат, 1,5 минг тонна саримсоқпиез, 227 минг тонна қарам ҳосили олиш кўзланмоқда. Бундан ташқари, фермер ва деҳқон хўжаликлари 15 минг гектарга картошка экишни режа қилган. Буларнинг барчаси халқимиз дастурхонини тўқин бўлишига, барчага тенг имконият яратишга хизмат қилади.

Сарвар Тўраев, “Янги Ўзбекистон” муҳбири

ДАВЛАТ БОШҚАРУВИДА ЯНГИ СИФАТ, ЖАМИЯТ ҲАЁТИДА ЯНГИ МАЗМУН

Ақром ТОШПЎЛАТОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ҳузуридаги Парламент тадқиқотлари институти директори, юридик фанлар доктори

Бошланғич 1-бетда

Хужжат мазмунини чуқур таҳлил қилар эканмиз, уни оддий режа ёки чора-тадбирлар мажмуаси сифатида қабул қилиш мутлақо нотўғри бўлар эди. Гап, аввало, давлат бошқаруви фалсафасидаги ўзгариш — “хужжат ишлаб чиқиш”дан “реал натижага эришиш” тасолюлига тизимли ўтиш ҳақида бормоқда. Бундай ёндашув эса давлатнинг жамият олдидagi масъулияти, ижро интизоми ва ҳисобдорлик маданиятини мутлақо янги поғонага олиб чиқарди.

2026 йилга мўлжалланган ислохотлар дастурлари Президентимизнинг ҳалқимиз ва парламентга йўллаган Мурожаатномасида илгари сурилган ғоялар билан ҳамбарчас боғлиқ. Бу ерда муҳим жиҳат шундаки, Мурожаатнома сиёсий ижоднинг ифодаси сифатида қилиб кетмайпти, балки аниқ механизмлар, масъул ижрочилар, молиявий манбалар ва ўлчанадиган натижалар билан мустаҳкамланмоқда. Давлат сиёсатидаги бундай узлуksизлик парламент назорати ва ҳуқуқий таҳлил нуктаи назаридан ҳам алоҳида аҳамиятга эга. Бу ерда стратегик мақсадлар билан кундалик давлат бошқаруви ўртасида узиллиш йўқ, аксинча, улар ўзаро бир-бирини тўлдириб, ягона мантқиқий занжирни ташкил этмоқда.

2026 йилдаги ислохотларда иқтисодиётнинг технологик ва инновацион ўсиш моделига ўтказиш масаласи марказий ўрин эгаллайди. Бу ерда асосий эътибор фақат ишлаб чиқариш ҳажминини ошириш эмас, балки қўшилган қиймат, меҳнат унумдорлиги ва рақобатбардорликка қаратилган алоҳида қайд этилиши лозим. Бугунги глобал рақобат шароитида арзон ишчи кучи ёки ҳомашё ресурсларига таяниш модели ўз имкониятларини дегарли тугатди.

Технологик ўсиш деганда фақат замонавий ускуналар ёки рақамлаштириш эмас, балки бутун ишлаб чиқариш занжирини қайта кўриб чиқиш, қўшилган қийматини ошириш, илмий ишланмаларни иқтисодиётга жорий этиш назарда тутилди. Бу жараёнда бизнес-инкубаторлар, инновацион кластерлар ва стартап экотизимини ривожлантириш алоҳида аҳамият касб этди.

Ички бозорда талабни рағбатлантиришга қаратилган чоралар эса иқтисодий ўсишни аҳоли даромади билан боғлаш имконини беради. Ипотека, электромобил хариди учун кредит механизмларини такомиллаштириш нафақат иқтисодий фаолликни ошириш, балки экологик ва ижтимоий мақсадларга ҳам хизмат қилади.

Ички бозорда талабни рағбатлантириш, ипотека ва электромобил хариди учун кредит механизмларини такомиллаштириш каби ташаббуслар иқтисодий ўсишнинг оддий рақамлардан одамлар ҳаётига бевосита таъсир кўрсатадиган омилга айланишини таъминлайди. Бундай ёндашув ижтимоий адолат ва иқтисодий самардорлик ўртасидаги мувозанатни сақлашда ғоят муҳим.

2026 йил ислохотларида меҳнат бозорига ёндашув сифат жиҳатидан ўзгармоқда. Энди гап фақат иш ўринлари очиш ҳақида эмас, балки уларнинг меҳнат бозоридagi реал талабга мослиги, барқарорлиги ва инсон салохиятини ривожлантиришга хизмат қилиши ҳақида кетмоқда.

Касбларни ривожлантириш, sanoat зоналари ҳузурида касбий қайта тайёрлаш марказларини ташкил этиш, янги меҳнат бозори архитектурасини яратиш — буларнинг барчаси

инсон капиталига қаратилган ислохотлардир. Давлат сиёсатида меҳнат бозорини фақат иш ўринлари сони билан эмас, балки уларнинг сифати, барқарорлиги ва келажакка йўналтирилгани билан баҳолаш тамойили мустаҳкамланмоқда.

Бу жараёнда таълим, ишлаб чиқариш ва давлат институти ўртасидаги ҳамкорлик ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Айнан шу боғлиқлик иқтисодий ўсишни узоқ муддатли ва барқарор қилади.

Саноат зоналари ҳузурида касбий қайта тайёрлаш марказларини ташкил этиш бу борада муҳим институционал ечимдир. Бу орқали таълим тизими билан ишлаб чиқариш ўртасидаги узиллиш қисқаради, касб-ҳунар таълими бозор эҳтиёжларига мослашади. Бундай ёндашув меҳнат миграцияси, ёшлар бандлиги ва камбағалликни қисқартириш масалаларида ҳам ижобий натижа бериши кутилмоқда. Чунки инсон капиталига киритилган сармоя — энг барқарор инвестиция.

Экология соҳасида белгиланган мақсадлар қайта тикланувчи энергия манбаларининг улушини ошириш, энергия самардорлиги бўйича КРП жорий этиш, утилизация ва қайта ишлаш занжирини шакллантириш давлат сиёсатида экологик масъулиятнинг институционал шаклидан далolat беради.

Экологик мувозанатни таъминлаш, сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш, қайта тикланувчи энергия манбаларининг улушини 30 фоизга етказиш каби мақсадлар бугуннинг талабидан келиб чиққан ҳолда белгиланмоқда. Бу йўналишда КРП кўрсаткичларининг жорий этилиши экологик сиёсатни декларациядан амалий натижа даражасига кўтаришга хизмат қилади.

Бу ерда муҳим жиҳат шундаки, экологик сиёсат фақат теклов ва тақиқлар эмас, балки иқтисодий рағбат ва самардорлик кўрсаткичлари орқали амалга оширилмоқда. Энергия тежайдиган технологиялар, “яшил иқтисодиёт” элементларини жорий этиш бизнес учун ҳам янги имкониятлар яратди.

Дарҳақиқат кесиб учун жавобгарликни қатъийлаштириш, утилизация ва қайта ишлаш занжирини йўлга қўйиш каби ташаббуслар эса экологик маданиятни шакллантириш билан бир қаторда ҳуқуқий механизмларни ҳам мустаҳкамлайди.

Ислохотлар дастурларида ҳар бир ташаббус учун аниқ КРП белгиланиши, шахсан жавобгар раҳбарлар ва мувофиқлаштирувчи ташкилотлар кўрсатилгани давлат бошқарувида мутлақо янги стандартлар жорий этилишини кўрсатмоқда. Ушбу ёндашув ижро интизомини кучайтирди, бюрократик сусткашликка барҳам беради ва парламент ҳамда жамоатчилик назорати самардорлигини оширди.

Дастурларнинг тўғридан тўғри амал қилиш механизмига эга экани, айрим ташаббуслар учун қўшимча хужжат талаб этилмаслиги давлат аппаратида қарор қабул қилиш суръатини оширишга хизмат қилади.

2026 йилга мўлжалланган ислохотлар дастурларининг энг муҳим хусусияти шундаки, улар алоҳида соҳаларни бўлинган ҳолда эмас, балки давлат, иқтисодиёт ва жамият ўртасидаги ўзаро боғлиқ тизим сифатида кўради. Ислохотларнинг самардорлигини таъминлашда ҳал қилувчи аҳамият касб этди. Чунки бугунги мураккаб ижтимоий-иқтисодий шароитда бир соҳадagi ўзгариш иккинчисиз барқарор натижа бермайди.

Шу маънода, ислохотлар дастурлари соҳавий камрови, институционал теранлиги ва ижро механизмлари билан аввалги амалиётдан тубдан фарқ қилади.

Хужжатда маҳаллага алоҳида эътибор қаратилган тасодифий ҳолат эмас. Маҳалла бугун нафақат ижтимоий институт, балки давлат ва жамият ўртасидаги энг муҳим мулоқот майдонига айланмоқда. Инфратузилмани такомиллаштириш, ички йўллар, пивёдалар ва велосипед йўлакларини, жамоат масканларини, хизматлар сифати — буларнинг барчаси янги Ўзбекистон қиёфасини, энг аввало, маҳаллада шакллантиради. Уларнинг сифати ва барқарор

бунёд этилиши маҳалладаги турмуш маданиятини ўзгартиради, аҳоли фаоллигини оширади, жамоавий масъулиятни кучайтиради.

Шу нуктаи назардан қараганда, маҳаллар маблагининг очик ва шаффоф сарфланиши, ҳисобдорлик механизмларини кучайтирилиши давлат молияси устидан парламент назоратини ўрнатилган ҳам муҳим инструментдир. Шунингдек, фуқароларнинг бевосита иштироки таъминлангани эса ижтимоий ишончни мустаҳкамлайди.

Маҳаллалар инфратузилмасини такомиллаштириш масаласи ислохотлар дастурларида фақат қурилиш ёки ободонлаштириш вазифаси сифатида қўйилмаган. Гап, аввало, маҳалланинг ижтимоий ва бошқаруви институти сифатидаги ролини кучайтириш ҳақида бормоқда.

Шу билан бирга, маҳалла маблагини сарфидан очик ҳисобдорликни жорий этиш институционал жиҳатдан жуда муҳим қадам. Натижада фуқаролар давлат қарорларининг пассив истеъмолчиси эмас, балки фаол иштирокчисига айланади. Парламент назорати нуктаи назардан эса янги механизмлар маҳаллий даражада молиявий интизоми таъминлашга хизмат қилади.

Ислохотлар дастурларида давлат бошқаруви ва суд-ҳуқуқ тизимини такомиллаштириш масаласида алоҳида блок сифатида қаралган. Асосий эътибор институционал самардорлик, ҳисобдорлик ва очикликка қаратилмоқда.

Жиноят ишлари бўйича судларда халқ вакиллари ҳайъати иштирокчини жорий этиш ташаббуси суд ҳокимиятига ишончни оширади ва суд қарорларининг жамоатчиликка яқинлашувини таъминлайди, адолат ҳиссини кучайтиради.

Коррупцияга қарши курашини янги босқичга олиб чиқишда фақат жинорий жавобгарликни кучайтириш билан чекланиб қолмайди. Профилактика, институционал шаффофлик ва рақамлаштириш алоҳида ўрин тутади.

Ислохотлар дастурларида ҳар бир ташаббус учун КРП белгиланиши ва шахсан жавобгар раҳбарларнинг аниқ кўрсатилиши давлат бошқарувида жуда муҳим ўзгариш. Бу орқали ижро натижаси шахсий масъулият билан боғланади, коллектив жавобгарлик ортда яшириниш имконияти камаяди.

Умуман олганда, ислохотлар дастурлари соҳалар бўйича эмас, балки институционал мантқиқ асосида қурилган. Маҳалладан бошлаб марказий давлат органларигача бўлган бутун бошқарув тизимида натижа, ҳисобдорлик ва

очиклик тамойиллари устуворлик касб этмоқда. Бу эса давлат сиёсатини қозғода қоладиган режалардан одамлар ҳаётида сезиладиган ўзгаришлар даражасига олиб чиқиш имконини беради.

“Ўзбекистон — 2030” стратегиясини 2026 йилда амалга оширишга қаратилган давлат дастури мазмунан ҳам, шаклан ҳам мамлакатда давлат режалаштириш маданиятининг янги босқичини аниқлатади. Агар стратегия узоқ муддатли мақсад ва йўналишларни белгилаб берса, давлат дастури айнан шу мақсадларни ҳаётга татбиқ этишининг аниқ, ўлчанадиган ва ҳисобдор механизмларини қамраб олади. Шу нуктаи назардан, давлат дастури давлат сиёсатининг “амалий конституцияси” сифатида баҳолаш мумкин.

Давлат дастурида 337 та аниқ чора-тадбир белгилаб берилгани биринчи қарада ҳам жиҳатидан катта кўриниши мумкин. Аммо мазмунга теранроқ назар ташласак, бу рақам ортда ислохотларни соҳалар бўйича бўлиш эмас, балки уларни аниқ вазишлар, мuddатлар ва ижрочиларга боғлаш мантқиқ туридир.

Шу билан бирга, 2026 йилда 59 та соҳавий ва 12 та энг муҳим стратегик ислохотларни назарда тутуви норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ишлаб чиқишли режалаштирилгани қонунчилик жараёнининг ҳам режали ва тизимли тус олаётганидан далolat беради. Бу ерда қонун ижодкорлигига ислохотларни ортдан “етиб олиш” воситаси эмас, балки уларни олдидан таъминловчи институционал асос сифатида қаралмоқда.

Давлат дастури лойиҳасининг кенг жамоатчилик муҳокамасидан ўтказилиши ислохотларнинг энг муҳим институционал жиҳатларидан. Интернет ва оммавий ахборот воситалари орқали 5 миллиондан зиёд фойдаланувчи лойиҳа билан танишгани, 22 миңдан ортқ тақлиф ва фикр билдирилгани бу рақамлар фақат статистика эмас, балки жамиятнинг давлат қарорларига бефарқ эмаслиги, аксинча, фаол иштирок этишга тайёр эканини кўрсатади.

Бу жараёнда муҳокама формал “изоҳ қолдириш” босқичидан чиқиб, ҳақиқий сиёсий мулоқот шаклига айланади. Олий таълим ташкилотлари ва давлат идораларида ўтказилган 50 дан ортқ муҳокамада 10 миңга яқин талаба, профессор-ўқитувчилар ва давлат хизматчилари иштирок этгани эса илмий-эксперт салохиятининг қарор қабул қилиш жараёнига жалб этилишини аниқлатади.

Муҳокама натижасида 1000 га яқин тақлифнинг давлат дастури лойиҳасига киритилгани жамоатчилик иштироки декларация даражасида қолмаганини кўрсатади. Аиниқса, аёллар ва болаларга нисбатан зўравонлик учун жазони кучайтириш, педофилия учун умрбод озодликдан маҳрум этиш каби ташаббуслар жамиятда адолат ва ҳавфсизликка талабнинг юксалтирилиши аниқ кўрсатади.

Ипотека ва электромобил хариди учун кредит механизмларини такомиллаштириш, қайта тикланувчи энергия манбалари улушини ошириш, коррупцияга қарши курашни янги босқичга олиб чиқиш каби тақлифлар эса иқтисодий ва институционал ислохотлар ўртасидаги боғлиқликни кучайтиради.

Жиноят ишлари бўйича судларда халқ вакиллари ҳайъати иштирокчини жорий этиш ташаббуси суд ҳокимиятини жамоатчиликка яқинлаштириш, адолатни фақат ҳуқуқий эмас, балки ижтимоий қадрият сифатида мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Муҳокама маҳалла маблагини сарфи бўйича очик ҳисобдорликни йўлга қўйиш,

ички йўллар, пивёдалар ва велосипед йўлакларини етказиш, бизнес-инкубаторлар барпо этиш каби тақлифларнинг қизиқарли деб топилигани жамиятда қўйи даражадаги ислохотларга эҳтиёж катта эканини кўрсатади.

Бу тақлифлар мамлакат тараққиёти фақат марказий қарорлар билан эмас, балки маҳаллий ташаббуслар орқали ҳам таъминлангани мумкинлигини аниқлатади. Маҳалла айнан шу маънода давлат сиёсати учун “лакмас қозғони” вазифасини бажаради.

Давлат дастури ишлаб чиқиш жараёнида хориждаги ватандошлар билан ўтказилган мулоқотлар алоҳида аҳамиятга эга. АҚШ, Германия, Франция, Канада, Жанубий Корея, Япония, Швеция, Португалия ва Қозғистонда ташкил этилган муҳокамада 60 га яқин қўшимча тақлиф олингани Ўзбекистондаги ислохотларнинг глобал тажриба билан уйғунлашганлигини кўрсатади.

Бу тақлифлар орасида нодавлат мактаблар фаолияти учун шаффоф лицензиялаш механизмларини жорий этиш, таълим амалиётида корхона мутахассисларини рағбатлантириш

таъминини ишлаб чиқиш, соғлиқни сақлашда ягона рақамли скрининг тизимини жорий этиш каби ташаббуслар алоҳида эътиборга лойиқ.

Хориждаги ватандошлар илгари сурган “натижага боғланган имтиёз” (performance-based subsidy) модели ва “Export-as-a-service” концепцияси иқтисодий сиёсатда сифат ўзгаришини аниқлатади. Бу ерда давлат қўллаб-қувватлови формал имтиёз эмас, балки аниқ иқтисодий натижалар билан боғланади.

Экспорт қилувчи корхоналар учун логистика, боғхона, сертифицилаш, маркетинг ва тўлов масалаларини ягона оператор орқали комплекс хизмат сифатида тақдим этиш ташки бозорларда чиқишдаги институционал ўсишларни камайтиради. Бундай ёндашув кичик ва ўрта бизнес учун ҳам янги имкониятлар очади.

Умуман олганда, давлат дастури ва уни ишлаб чиқиш жараёни давлат ва жамият ўртасидаги муносабатлар янги босқичга кўтарилаётганини кўрсатади. Давлат қарор қабул қилувчи ягона субъект эмас, балки жамоатчилик, экспертлар ва хориждаги ватандошлар билан ҳамкорликда ҳаракат қилувчи институтга айланмоқда.

Дастурлар ижросини молиялаштириш учун ажратилган 250,5 триллион сўм ва жалб қилинган 50,4 миллиард долларнинг самарали сарфланиши давлат сиёсати ишончини белгилайдиган муҳим омил. Шу боис, Адалий вазирлиги ва Ҳисоб палатаси томонидан доимий мониторинг юритилиши. Вазирлар Мақамасида ҳар чоракда ижрони муҳокама қилиш, парламентга ҳисобот тақдим этиш механизмлари қўлланилмоқда. Бу тизим ижро жараёнида очиклик ва ҳисобдорликни таъминлаб, ислохотларнинг қозғода қолиб кетиш хавфини камайтиради.

Ушбу ҳужжатлар юртимизда давлат сиёсати сифат жиҳатдан янги босқичга кўтарилаётганини кўрсатади. Бу босқичда асосий мезон инсон ҳаётида сезиладиган аниқ натижалардир.

Бу эса ислохотларнинг легитимлиги, ижтимоий қабул қилиниши ва барқарорлигини таъминлайди. Давлат дастури айнан шу жиҳати билан 2026 йилги ислохотларнинг энг муҳим институционал устуни сифатида намоён бўлади.

2026 йилга мўлжалланган ислохотлар дастурлари ва давлат дастури мазмунини чуқур таҳлил қилар эканмиз, улар марказида умумий ғоя турганини кўраемиз — бу инсон қадри. Ушбу тушунча сўнги йилларда давлат сиёсатининг бош мезонига айлангани тасодифий эмас. Чунки барқарор тараққиёт, кучли иқтисодиёт ёки самарали давлат бошқаруви, энг аввало, инсоннинг фаровон ҳаёти, ижтимоий ҳимоми ва адолатга ишончи билан ҳамбарчас боғлиқ.

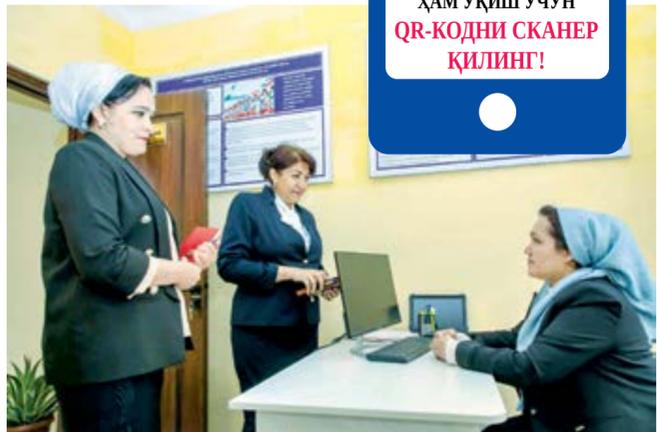
Бош қонунимизда мамлакатимиз “ижтимоий давлат” сифатида белгилаб қўйилгани бежиз эмас. Ижтимоий давлат фақат нафақа ёки моддий ёрдам бериш тизими эмас, балки давлатнинг фуқаро олдидagi маънавий ва ҳуқуқий масъулиятини аниқлатади. 2026 йилдаги ислохотлар айнан шу масъулиятни аниқ механизмлар орқали таъминлашга қаратилган.

2026 йилга мўлжалланган ислохотлар дастурлари ва давлат дастури умумий мантқиқини таҳлил қилар эканмиз, давлат, жамият ва шахс ўртасида янги мувозанат шаклланишини кўраемиз. Давлат ўзини фақат назорат қилувчи ёки тартиб ўрнатувчи институт сифатида эмас, балки шерик, ҳимоми ва имконият яратувчи субъект сифатида намоён этмоқда.

Бу мувозанатда маҳалла, фуқаролик жамияти институти, экспертлар ва хориждаги ватандошлар ҳам фаол иштирок этмоқда. Натижада ислохотлар “юқоридан қўйиш” тушириладиган қарорлар эмас, балки жамият билан ҳамкорликда шаклланидиган жараёнга айланмоқда.

**УШБУ МАҚОЛАНИ
ҚОРАҚАЛПОҚ ТИЛИДА
ҲАМ ЎҚИШ УЧУН
QR-КОДНИ СКАНЕР
ҚИЛИНГ!**

ТЕХНОЛОГИК САКРАШ

Оҳангароннинг янги ва замонавий саноат қиёфасида акс этмоқда

Мамлакатимиздаги энг йирик саноат корхоналари ҳақида гап борганида бирданига хаёлимизга Тошкент вилояти келади. Худуд аввалдан нафақат сўлим табиати ва сайёҳлик салоҳияти, балки саноатлашган манзил сифатида ном таратган. Аммо узоқ йиллар давомида бу имкониятлардан деярли фойдаланилмади. Мавжуд корхоналар ҳам ишлай олмасдан, узоқ йиллар ташландиқ қолдирилган ҳақиқат. Бир неча йил олдин юртимизда ҳусурийлаштириш жараёни фаоллашган дастлабки даврларда шундай йирик корхоналарнинг бир нечасига борганимиз ёдимда. Улкан қувватга эга, йирик ишлаб чиқариш заводлари мутлақо қаровсиз, кимсасиз масканга айланганди.

Имконият ва шароит бўлмагани ҳудуднинг иқтисодий ҳолатида ҳам яққол акс этди. Тошкент вилояти пойтахтимизга энг яқин, гигант корхоналар манзили бўлишига қарамай, яқин йилларга ривожланишдан ортда қолаётган ҳудуд сифатида тилга олинарди. Саноат имкониятлари нафақат мамлакат иқтисодиёти ривож, балки аҳоли турмуш тарзини яхшилашга ҳам таъсир кўрсатмасди.

Ҳозир Тошкент вилоятидаги ўзгаришлар ҳамда умумий тараққиёт қиёфасига қараб туриб, ҳудуддаги фаол ислохотлар 2017 йилдан кейин бошланганига ишончи қийин. Аммо давлатимиз раҳбарининг қатъий иродаси билан қисқа вақтда вилоят туб ўзгаришларга нўз бўрди. Худудда мутлақо янги имкониятлар очилиб, узоқ йиллар давомида ишлатилмаган келган улкан салоҳият, ер ости ва ер усти бойликлари, саноат қуввати, меҳнаткаш халқнинг бор имкониятлари тўла ишга солинарди. Тошкент вилояти яна мамлакатимиздаги энг йирик саноатлашган ҳудуд сифатида тилга олинган, фақат бу гал кўлам ҳам, кўрсаткичлар ҳам, лойиҳалар ҳам анча улкан.

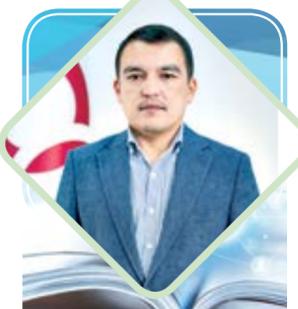
Бунга доир мисоллар талайгина. Сўнгги саккиз йилда вилоятга 10 миллиард долларлик ҳудудий ва 8 миллиард долларлик тармоқ инвестициялари жалб қилинганнинг ўзини янги қувватлар ҳақида тасаввур ҳосил қилади. Буларнинг ҳисобига ҳудудда 10 мингга яқин саноат, савдо ва сервис корхонаси очилди. Маълумотларга кўра, охиригача йилда йиллик айланмаси 10 миллиард сўмдан юқори бўлган корхоналар сони 1,8 баравар кўпайди, 100 миллиард сўмдан зиёд айланмага эга корхоналар сони эса қариб 200 тага етди. Ҳар йили юзлаб янги лойиҳалар ишга тушириляпти.

Бу тараққиётда ҳар бир тумanning ўз ўрни бор. Масалан, вилоятнинг Оҳангарон тумани ҳудуди олтин, қумуш, мис каби қimmatбахо металлургия бий. Аммо яқин йилларга ривожланишдан ортда қолган, энг оғирлик нуқталардан бири эди. Улкан ер майдони, бой саноат хомашиси ва чорвачилик учун беқисс табиий иқлимга эга бўлишига қарамай, энг қоқоқ туманлардан бири сифатида кўрилан. Бугун эса Оҳангарон вилоятнинг энг йирик индустриал манзилга айланди.

2016 йилдан кейин кириб борган ислохотлар шиддатли сабаб ҳудудда бирин-кетин гигант саноат корхоналари қад ростлади. Қурилиш материаллари саноати шу қадар ривожландики, бу йўналишда улкан кластер занжири ҳосил бўлди. Айниқса, ҳудуддаги табиий маъданлар захираси ва мустаҳкам хомаше базиси электротехника саноатини ривожлантиришга қулай шарт-шароит яратмоқда.

саноатида ишлаб чиқариш ҳажми 8,1 баравар ошиб, умумий саноат ишлаб чиқаришдаги улуши 3,5 фоизга етди. Айни пайтда соҳада мингдан ортқ кичик ва ўрта корхона фаолият юрляпти. Уларда 52 мингдан зиёд аҳоли банд. Юқорида таъкидлаганимиздек, Оҳангарон тумани электротехника саноати учун зарур бўлган хомаше базисига бой. Биргина мис хомашеси ишлаб чиқариш бўйича кейинги йилларда жаҳоннинг етакчи давлатлари қаторига қўшилганимиз имкониятларни яққолроқ намоён этади. Маҳаллий корхоналар ҳам бундан унумли фойдаланишга интиляпти. Технопаркда ишга туширилган лойиҳалар доирасида мис қувурлар ва фитинглар, микропроцессор модуллари ва сим-карталар, юқори кучли ишчи кабеллар ҳамда маиший техника маҳсулотлари ишлаб чиқарилмоқда. Давлатимиз раҳбари технопаркда ишга тушириляётган бир неча янги қувват билан танишди. Улар орасида мамлакатимизда мис қувурлари ва фитинглар ишлаб чиқариш ҳажми бўйича етакчилик қилаётган "Infinity Copper Group" корхонаси ҳам бор.

Анвар НОДИРХОНОВ,
"Metal Processing technology" корхонаси раҳбари:
— Корхонамизда тўртта ишлаб чиқариш заводи мавжуд бўлиб, уларнинг бири Оҳангарон туманидаги технопаркда очилди. Бу қиймат ва кўлам жиҳатидан анча йирик лойиҳа. Хитой ва Германия компаниялари билан ҳамкорликда технопарк ҳудудидаги 10 гектар майдонда амалга оширилляпти. Жараёнда 14,9 миллион долларлик инвестиция ўзлаштирилди. Айни пайтда қурилиш ишларининг 90 фоизи якунланган.

Фаолиятимиз мис қувурлар ва фитинглар ишлаб чиқаришга қаратилган. Бунда нарх ва сифатга алоҳида эътибор берилди. Янги завод Европа ва Хитойнинг энг илгор технологиялари асосида жиҳозланган бўлиб, энергиятежамкор ва аниқ ишловчи ускуналар ёрдамида халқаро стандартларга мос маҳсулотлар ишлаб чиқарилади. Лойиҳанинг умумий қиймати 36 миллион доллар бўлиб, уч босқичда амалга оширилади.

Биринчи босқичда йиллик 35 минг тонна ҳажмда мис қувурлар ва фитинглар ишлаб чиқарилиб, 300 та иш ўрни яратилади. Иккинчи босқичда ишлаб чиқариш 50 минг тоннага, учинчи босқичда эса 70 минг тоннага етказилиб, 800 кишининг бандлиги таъминланади. Ҳозирги кунда биринчи босқич ишлаб чиқариши йўлга қўйдиқ.

Давлатимиз раҳбари корхонамиз фаолияти билан танишиш давомида ишлаб чиқариши янада ривожлантириш, юқори қўшилган қийматга эга саноат маҳсулотлари улушини ошириш муҳимлигини таъкидлади. Шу каби замонавий, рақобатбардос корхоналар сонини кўпайтириш орқали ички бозор эҳтиёжини тўлиқ қондириш ва экспорт салоҳиятини янада кенгайтириш зарурлигини айтди.

Асосий вазифамиз маҳаллийлаштириш кўрсаткичларини ошириб боришга қаратилган. Маҳаллий саноат корхоналари ҳисобига бунга эришиляётгани қувонарли. Биргина корхонамиз мисолида олсақ, бугунги кунда маҳсулотларимиз импорт ўрнини тўлиқ босади. Масалан, юртимизга ўтган йили 15 миллион долларлик мис қувурлар ва фитинглар импорт қилинган. Дастлабки босқичдаёқ 350 миллион долларлик экспорт қилиш режалаштирилган. Маҳсулотлар Бирлашган Араб Амирликлари, АҚШ, Африка қитъаси ҳамда Европа давлатларига етказиб берилди.

Ҳозир ҳам асосий харидорларимиз Европа ва МДХ давлатлари бўлиб, маҳсулотларнинг 90 фоизи экспорт қилиняпти. Илгари мис қувурлар ва фитинглар юртимизга асосан Европа ва Хитойдан импорт қилинган бўлиб, ҳозир ички бозорни тўлиқ ўзимиз таъминлаш қувватига эгамиз.

Икки йилдан кейин лойиҳанинг учинчи босқичини ҳам якунлаймиз ва ишлаб чиқариш қуввати 70 минг тоннага етказилади. Янги заводимиз тўлиқ ишга тушгач, йилга 10 миллион долларлик импорт ўрнини босувчи маҳсулот ишлаб чиқарилиб, ички бозордаги таннархни 5 фоиз тушириш кутиляпти.

Ҳамёнбоп нарх, юқори сифат

Кейинги йилларда Ўзбекистон электротехника саноати сезиларли даражада ривожланди. Гап фақат сонда эмас, сифат жиҳатидан ҳам ички ва ташқи бозорда харидорлар ишончини қозонмоқда. Ҳар кун дуч келадиганимиз электрон ускуналарнинг аксари бугун миллий брендларимиз остида ишлаб чиқариляётгани оданимиз қувонтиради. Айниқса, маиший техника бозорига ҳозир миллий маҳсулотларимиз харидорларни жиҳатидан улчма-улчма хориж брендликларидан устунлик қилмоқда. Чет мамлакатлар бозорига ҳам талабгирлиги юқори эканига ғувоҳ бўляямиз.

Бу маъруза саноат тармоғи ривож учун кенг йўл очилди, барча имкониятлар яратиб берилган, маҳаллий тадбиркорларимиз эса катта бозор ҳамда рақобатда ўзини эгаллаш учун тинимсиз ҳаракат қилаётганининг маҳсули. Бундан

ўн йиллар олдин ички бозорда маиший техника ишлаб чиқаришдан битта маҳаллий бренд номини билардик. Унга ҳам ишончимиз йўқ, сифати борасида анча паст баҳо берганимиз ҳозиргача ёдимда. Бугун эса ўнлаб маҳаллий брендлар мавжуд ва аксари нарх ҳамда сифат борасида хорижийдан қолишмаяпти. Кўпчилигимиз бозорда ўзимизнинг брендини таллаялик кириб бориб, экспорт кўрсаткичларини қаррасига ошириши мақсад қилганимиз. Давлатимиз раҳбари бу борада бир қанча кўрсатмалар берди. Уларни бажариш учун барча имкониятларимиз бор.

Қолаверса, маҳсулотлар тури, сифати ва нархи борасида доимий изланишдаги. Бонси, брендимиз премимум сифатдаги маҳсулотларни ҳамёнбоп нархларда етказиб бериши билан харидорлар ишончини қозониб келмоқда. Сифат ва замонавий дизайн уйғунлиги, ҳудудларда сервис хизматларини кўрсатиш узлуксизлиги таъминлангани учун брендимиз қисқа вақтда бозорда мустаҳкам ўрин эгаллашга эришди. Эндликда янада кўпроқ янги бозорларга кириб бориш орқали ишлаб чиқариш қувватларини ошириши мақсад қилганимиз.

Технопаркдаги лойиҳамиз бу жараёнда энг йириклардан бири бўлади. Чунки бу ерда имкониятлар кенглиги, инфратузилма узлуксизлиги, локация жиҳатидан барча вилоятларга қулай жойлашув ишимизни янада жадаллаштиради.

— Бу корхонамизнинг иккинчи йирик заводи ҳисобланади. 2023 йилнинг август ойида давлатимиз раҳбари совиткичлар ишлаб чиқариш заводимизга таширфлари чоғида янги лойиҳамиз учун ер майдони ажратилиш топширигини берган эди. Технопарк ҳудудидан

10 гектар ер ажратилганидан сўнг ўн ой ичида заводи қуриб битказиб, ишга туширдик. Айни вақтда 11,3 миллион доллар инвестиция ўзлаштирилган.

Лойиҳа Бирлашган Араб Амирликларининг "Fajr Al Mustaqbal General Trading" корхонаси билан ҳамкорликда амалга ошириляпти, умумий қиймати 30 миллион долларни ташкил қилади. Жараёнда 250 та янги иш ўрни яратилиб, 4 миллион доллар экспорт қилиш кўзда тутилган. Маҳсулотлар асосан Озарбайжон, Қозоғистон, Тожикистон, Россия, Қирғизистон, Афғонистон каби давлатларга экспорт қилинади.

Ҳозирги кунда корхонамиз ишлаб чиқариш ҳажми бўйича Ўзбекистонда иккинчи ўринда туради. Марказий Осиё бўйича ҳам шундай йирик корхоналар орасида етакчилик қиллятимиз. Бу ишлаб чиқариш қувватларимиз шунга яраша экани, ички бозор талабларини қондириш имкониятимиз юқорилигини кўрсатади. Келгусида технопаркдаги мажмуа тўлиқ ишга тушиши ҳисобига 87 миллион долларлик импорт ўрнини босувчи маҳсулот ишлаб чиқарилиши кутиляпти.

2021 йилда ташкил этилган корхонамиз учун бу катта натижа. Аммо мақсадларимиз

Бугун дунёни электроника воситаларисиз тасаввур қилиш қийин. Қўлимиздаги мобил қурилмалардан тортиб, ҳар кун фойдаланганимиз компьютер технологиялари, автомобиль, маиший техника, электр энергияси ва алоқа тармоқлари симларининг бари электротехника саноати маҳсулотларидир. Ана энди ушбу тармоққа бўлган талабни тасаввур қилаверинг: Унинг ривожланиши эса бевосита мамлакат тараққиёти, иқтисодий ўсиш кўрсаткичлари билан боғланганнинг бонси шунда.

Ирода ТОШМАТОВА,
"Янги Ўзбекистон" мухбири

"Остонадаги имкониятни олисдан қидириб юрган эканман"

Бу иш аслида унча қийин эмас. Лекин жуда осон ҳам деб бўлмайди. Боиси, бор имкониятдан вақтида фойдаланиш ҳаммининг ҳам хаёлига келмайди. Акмал ака ҳам ишсиз эди. Ойла қуриб, фарзандлари вояга ета бошлагач, ташвиши ҳам ортди. Рўзгорнинг ками битмас, доим бир чети кемтик бўлиб қоларди. Узича турли режалар тузди. Яқин атрофдаги танишлардан маслаҳат сўраб, иш қидирган бўлди. Лекин қишлоқ жойда тайинли юмуш топилмади.

Чорва билан шуғулланишга пул керак. Деҳқончилик қилиш учун ер зарур. Хуллас, ҳеч бирига шунчаки эришиб бўлмайди. Тенгқурларидан бири чет элга бориб ишлаш таклифини айтди. "У ерда қурилишда ишлаб, яхши ойлик олиш мумкин", деди ҳамқишлоғи. Акмал ака бир йилда яхшигина жамғарма билан қайтишини ўйлаб кетишга ҳам чоғланди. Лекин уйда ўтириб хаёл бошқа, амал бошқа эканини ўйлади. Совуқ ўлкада тиним билмай тер тўкмаса, бекорга чўнтак "семирмайди". Қолаверса, четга кетганларнинг ҳаммаси ҳам бойиб кетгани йўқ. Йиллаб йиққан бир шаддирок аравадан ортамаънавиян кўриб турибди. Хориж сафари ҳам бекор бўлди. Яхши-си қишлоқда бирор иш билан машғул бўлганим маъқул деган қарорга келди.

Эртаси кун оғиб келган гул уруғларини экинга қиришди. Суриштирса, ўзи яшаётган Касби тумани Денов маҳалласида бирор киши бу иш билан шуғулланмас экан. Акмал ака вақтини кетказмай шаҳарга бориб, турли ҳажмдаги гул тувакларини олиб келди. Меҳр қўйилган ишда унум бўлади. Тезда йигит бу борада тажриба орттирди. Қизқувчилар гул сўраб

келадиган бўлди. Аввалгига совуқ кунлари ниҳоллар айвонда сақланди. Вақт ўтгани сари жой торлик қилиб, иссиқхона қуриш эҳтиёжи туғилди. Аммо бунга маблағи етмасди. Акмал ака маҳаллага борди. Ҳоким ёрдамида ташаббус билан унга 15 миллион сўм имтиёзли кредит ажратилди. Бу маблағга йигит ҳовлисидаги бир соти ерга иссиқхона қурди.

— Остонадаги имкониятни олисдан қидириб юрган эканман, — дейди Акмал Панжнев. — Илгари имкон топар, дея бежиз айтлмаган экан. Шу пайтгача томоқдан унумли фойдаланиш ҳақида бош қотириб ҳам кўрмагандим. Иссиқхона қурач, шароитимиз яхшиланди. Шу ернинг ўзида ниҳолларни кўпайтириши йўлга қўйди. Оилавий меҳнат қиллятимиз. Ҳозир 80 дан ортқ турдаги 2000 га яқин гул кўчатимиз бор. Бу — кам ҳаражат қилиб, кўп даромад топадиган иш. Мисол учун, иссиқхона табиий усудда иситилади. Гулларни ўзимиз уруғидан, қаламчасидан ўстираемиз. Қайси ҳудудда ноёб гул ҳақида эшитиб қолсам, албатта, олиб келишга ҳаракат қиламан. Бирор жойдан сотиб олмаيمиз. Шу ернинг ўзида кўпайтираемиз. Харидорлар ўзи олиб кетади. Ҳозир бир түпи

Ақбар РАҲМОНОВ,
"Янги Ўзбекистон" мухбири

Илмий-тадқиқот муассасаларида

Жаҳон иқтисодий ва саноат жадал ривожланаётган бугунги шароитда янги авлод материаллар яратиш, уларнинг функционал хоссаларини яхшилаш ва экологик хавфсизлигини таъминлаш энг муҳим вазифалардан бирига айланди. Полимерлар ва улар асосида маҳсулотлар жаҳон иқтисодийнинг ажралмас ва муҳим қисмидир. Саноат ва халқ ҳўжалигининг деярли барча соҳасида полимер материаллар қўлланилмоқда. Улар юқори механик мустаҳкамлик, энгиллик, арзонлик, коррозияга чидамлик, турли муҳитларга мослашувчанлик каби афзалликлари билан ажралиб туради.

ПОЛИМЕР ФАНИ ВА САНОАТИ

Ютуқлар, муаммолар ва ривожланиш истиқболлари

Давлатимиз раҳбарининг Олий Мажлис ва Ўзбекистон халқига йўлаган Мурожаатномасида ҳозирги глобал иқтисодий рақобатда чидамлик бўлиш учун малакали касб эгалари ва мутахассислар, замонавий технологиялар ҳал қилувчи аҳамиятга эга экани айтилди. Юқори қўшилган қиймат яратадиган электроника ва электротехника, биокимё ва полимерлар, фармацевтика, машинасозлик каби соҳаларни ривожлантириш учун янги технологияларни олиб кириш, кадрларни илм-фан ва инновацияларга асосланган замонавий касбларга тайёрлаш каби масалаларга ургу берилди. Бу келгуси беш йилда иқтисодийимиз ҳажмини 240 миллиард доллардан ошириш мақсадини рўёбга чиқаришда қўл келади.

Ўзбекистон Фанлар академияси Полимерлар қимёси ва физикаси институти директори Абдумуттоли Атахонов билан суҳбатимиз полимерлар дунёсининг бугунги манзаралари хусусида бўлди.

— Утган асрнинг 50-йилларига келиб, дунё миқёсида полимер фани ва полимер саноати ривожлана бошлади, — дейди А.Атахонов. — Республикада табиий полимерлар ва уларнинг ҳосилалари йўналишини ривожлантириш учун етарли ва барқарор хомашё захиралари мавжуд. Жумладан, пахтадан қайта ишлаш корхоналарида шаклландириладиган чикниди пахта линти ҳамда ипак саноати корхоналарида ҳосил бўладиган ипак курти гўмбаги ва турли толали чикнидилар табиий полимерлар ишлаб чиқариш учун муҳим манбадир. Булар юрти-мизда табиий полимерлар йўналишини комплекс ва узлуқсиз ривожлантириш имконини беради. Айниқса, пахтачилик соҳаси Ўзбекистон иқтисодийнинг стратегик тармоқларидан бири бўлиб, уни қайта ишлаш жараёнида катта миқдорда пахта мومиги шаклланади. Бу эса целлолоза олиш учун ноёб ва арзон хомашё манба ҳисобланади. Бугунги кунда республикада мавжуд пахта мومиги асосида қимёвий қайта ишлаш ва қозғ саноати учун целлолоза олиш усуллари ҳамда технологиялари муваффақиятли ўзлаштирилган. Ушбу технологиялар маҳаллий хомашёдан юқори сифатли маҳсулот олиш, импортга талабини камайтириш ҳамда иқтисодий самарадорлигини оширишга хизмат қилмоқда.

Ипак саноатида шаклландириладиган ипак курти гўмбаги ва толали чикнидилар ҳам табиий полимерлар ишлаб чиқаришда катта аҳамиятга эга. Ушбу хомашё асосида хитин, хитозан, оксил ҳамда суюқ органик-минерал ўғитлар олиш ва қозғ саноати учун технологиялари яратилган. Хитин ва хитозан каби биополимерлар экологик хавфсизлиги, биологик мослиги ва юқори фаолиги билан ажралиб туриб, қишлоқ ҳўжалиги, тиббиёт ва экология соҳаларида кенг қўлланилмоқда.

Ўзбекистонда синтетик полимерлар ишлаб чиқариш соҳаси ҳам жадал ривожланмоқда. Полиэтилен, полипропилен ҳамда поливинилхлорид ишлаб чиқарувчи Шўртан газ-кимё комплекси, "Uz-Kor Gas Chemical", "Navoiyazot" каби қатор йирик корхоналар фаолият юритмоқда. Уларнинг йиллик ишлаб чиқариш қуввати 100 минг тоннадан орткини ташкил этади.

Полимерлар қимёси ва физикаси институтида сўнгги йилларда қатор муҳим натижаларга эришилди. Фан соҳасида олиб борилаётган фундаментал тадқиқотлар таркиби — тузилми — хосса ўртасидаги корреляцион боғлиқликни аниқлашга қаратилган. Бу йўналишда олиналган натижалар синтетик ва табиий полимерлар ҳамда уларнинг ҳосилалари асосида полимер материаллар шаклланишининг илмий ва амалий асосларини яратишга хизмат қилмоқда.

Нанотехнологиялар асосида яратилган наноматериаллар юқори механик мустаҳкамлик, юксак қимёвий барқарорлик ва махсус функционал хоссаларга эга бўлиб, бу уларни қишлоқ ҳўжалиги, тиббиёт ва энергия соҳаларида кенг қўллаш имконини беради.

— Соҳада сўнгги йилларда эътиборга молик қандай илмий ютуқлар кузатилди?

— Қуёш энергиясидан самарали фойдаланиш йўналишида Полимерлар қимёси ва физикаси институтида республикада биринчилардан бўлиб перовскитлар асосида III авлод қуёш батареяларини шакллантиришнинг фундаментал асослари ишлаб чиқилди. Ушбу технологиялар нафақат қуёшдан энергияни самарали олиш имконини беради, балки уларнинг ишлаб чиқариш харажатларини камайтириш, энергия тежамкорлиги ва экологик хавфсизлигини таъминлашда ҳам муҳим аҳамиятга эга. Ушбу қуёш батареялари муқобилларига нисбатан юқори самарадорлиги, энгиллиги ва қўлланишда қулайлиги билан ажралиб туради.

Иқтисодийимизнинг муҳим йўналишлардан бири ҳисобланган қишлоқ ҳўжалигида ҳам фундамен-тал ва амалий тадқиқотлар фаол олиб борилмоқда. Жумладан, маҳаллий хомашёлардан фойдаланган ҳолда қишлоқ ҳўжалиги экинлари уруғларини капсуллаш учун полимер таркибли "Узхитан" препаратини ишлаб чиқариш усули ва технологияси яратилди. Ушбу препарат институтнинг тажриба-синов базасида йўлга қўйилиб, маҳаллий қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотлари ҳосилдорлигини оширишда самарали восита сифатида қўлланилмоқда. Препарат қишлоқ ҳўжалиги, хусусан, пахта чигити ва донли экинлари уруғига қўллаш орқали уларнинг касалликларга қарши барқарорлигини ошириб, ҳосилдорлигини сезиларли даражада кўпайтириш имконини беради. У турли иқлим шароитида синовдан ўтказилган ва юқори самарадорлик кўрсаткичи билан тасдиқланган. Сўнгги 5 йилда ушбу препарат ёрдамида 7567 тонна чигит капсулланди. Капсулаланган уруғлар 247 минг 94 гектар майдонда экилиб, ҳосилдорлик сезиларли даражада ошишига эришилди. Препарат нафақат ҳосилдорликни ошириш, балки уруғларнинг сақлиниш мuddатини узайтириш ва касалликларга

чидамлигини таъминлашда ҳам муҳим восита бўлиб хизмат қилади.

Шунингдек, қишлоқ ҳўжалиги ва боғдорчилик соҳасида учрайдиган касалликларнинг олдини олиш ва даволаш мақсадида полимер таркибли "Купрумхит" ва "Наноаскархит" препаратлари ишлаб чиқилди. Бу препаратлар замонавий полимер технологиялар асосида яратилган бўлиб, қишлоқ ҳўжалиги экинлари ва боғларда учрайдиган касалликларнинг олдини олишда қўл келади.

Кимё саноати йўналишида полиэтилен асосида ишлаб чиқариладиган маҳсулотларнинг қуёш нурлари таъсирига мустаҳкамлик ва самарадорлигини ошириш учун полиэтилен-қўйи молекуляр полиэтилен-қурум асосида композиция яратилди. Бу инновацион композиция Шўртан-газ кимё мажмуиси хузуридаги "Қаришплас" корхонасида муваффақиятли жорий этилди ва маҳсулот сифатини сезиларли даражада яхшилаш имконини беради.

Фармацевтика ва тиббиёт йўналишларида амалий натижаларга эришилмоқда. Тадқиқотлар натижасида яратилган полимер препаратлар тиббиёт соҳасида инновацион технологиялар жорий қилишда муҳим аҳамиятга эга. Улар нафақат тиббиёт

муассасаларида касалликларни даволаш ёки олдини олишда самарали восита ҳисобланади, балки маҳаллий ишлаб чиқаришни ривожлантириш ва импорт маҳсулотларига эътиборни камайтиришга ҳам хизмат қилади. Жумладан, ўткир респиратор вирусли касалликлар ва гриппни даволашда қўлланиладиган полимер таркибли "ЦелАгрип" ни олиш технологияси яратилган. Бу дори нафақат касалликларнинг олдини олишда, балки эпидемия шароитида тарқалишини чеклашда ҳам самаралидир.

Шунингдек, кўзда учрайдиган вирусли касалликларни даволашга мўлжалланган полимер таркибли "Глазавир" препарати вируслар таъсирига қарши самарали чора бўлиб, тиббиёт муассасаларида кенг қўлланилиши мумкин.

Бундан ташқари, жарроҳлик амалиётида полимер таркибли "Гепроцел" препарати қон кетишини самарали назорат қилиш имконини беради. Тиббиёт соҳасида чет эл олимлари билан ҳамкорликда табиий полимер ҳосилалари ва кумуш нанозаррачалари асосида гидрогеллар яратилди. Бу гидрогеллар яллиғланган яраларни юқори самарали даволаш имконини беради ва тиббиёт муассасаларида инновацион даволаш воситаси сифатида қўлланилиши мумкин. Гидрогеллар полимер материалларнинг тиббий соҳадаги қўлланишини кенгайтириб, мамлакат тиббиётида юқори технологияли маҳсулотлар ишлаб чиқаришга катта ҳисса қўшади.

Полимерлар қимёси ва физикаси институтида импорт орқали кириб келаётган ва таркибида хлор бўлган, ёқимсиз ҳидли ҳамда нисбатан токсик дезинфекция воситаларини алмаштиришга қаратилган инновацион ишланмалар қилинмоқда. Республикада биринчи маротаба нанотехнологиялар

асосида яратилган полимер таркибли "Полиардес" маҳаллий дезинфекция воситаси шулар сирасидан. У маҳаллий хомашёлардан тайёрланган, рангсиз, ҳидсиз, хлор тутмадан ва токсик эмаслиги билан ажралиб туради. "Полиардес"нинг энг катта афзаллиги шундаки, у нафақат хлорли дезинфекция воситалари ўрнини боса олади, балки инсон ва атроф-муҳит учун зарарсиз бўлиб, истеъмолчилар саломатлигини муҳофаза қилади. Илмий ва амалий тадқиқотлар натижасида яратилган ушбу инновацион полимер маҳсулот саноат корхоналари, тиббиёт муассасалари ҳамда таълим муассасаларида қўлланилиши мумкин.

— Бугунги кунда полимер чиқиндилар глобал муаммага айланган. Хусусан, полиэтилен плёнкарлар ва бошқа синтетик полимерлар қўпичча парчаланмай, атроф-муҳитга зарар келтирмоқда. Бунга қарши чоралар қилиялтимиз?

— Полимер чиқиндиларни қайта ишлаш ва биологик парчаланиш хусусиятига эга маҳсулотлар яратиш аҳамияти ортиб бораётгани сир эмас. Биологик парчаланиш хусусиятига эга полиэтилен плёнкарлар ишлаб чиқиш учун махсус "Биопарчаланувчи компаунд" қўшимчаси тайёрлаш технологияси яратилиб, амалиётга жорий қилинди. Бу технология орқали тайёрланган компаунд биопарчаланувчи полиэтилен плёнкарлар ишлаб чиқаришда қўлланилади ва натижада экологик тоза, биопарчаланувчи полиэтилен қадоқловчи маҳсулотлари олиш имконини беради. Бу турдаги плёнкарларни озик-овқат ва бошқа турдаги маҳсулотларни қадоқловчи кенг қўллаш мумкин, шу билан бирга, улар атроф-муҳитга тушадиган зарарни камайтиради.

Мақзур тадқиқотлар экологик жиҳатдан тоза ва самарали технологиялар яратиш, маҳаллий хомашёдан юқори қийматли маҳсулот олиш ҳамда полимер саноатини ривожлантиришда муҳим аҳамиятга эга. Биопарчаланувчи полиэтилен плёнкарлар, қишлоқ ҳўжалиги ва тибий полимер препаратлар республикада инновацион тадқиқотларнинг амалиётга жорий қилиниши ва иқтисодий самарадорлигини намоян қилади.

— Технологиялар жадаллашуви даврида халқро ҳамкорлик ва экспорт имкониятлари хусусида тўхталсангиз.

— Ўзбекистонда илм-фанга берилаётган катта эътибор натижасида илмий-тадқиқот муассасаларида, жумладан, Фанлар академияси тизимидаги илмий тадқиқот институтларида моддий-техник базанинг ривожланиши, яъни замонавий асбоб-ускуналар билан таъминлишни турли соҳаларда катта ютуқларга сабаб бўлмоқда. Бу, ўз навбатида, чет эллик олимларни Ўзбекистонлик ҳамкасблари билан ҳамкорликда илмий тадқиқотлар қилишга қизиқтирмоқда. Жумладан, Хитой, Туркия, Жанубий Корея, Италия каби давлатлар билан қўшма лойиҳалар танловлари эълон қилиниши ва бу лойиҳаларнинг юқори савияда бажарилиши янги илмий ютуқларга эришиш имконини бермоқда. Бугунги кунда институтимизда Рединг университети (Буюк Британия), Вуппертал университети (Германия), Хемниц техника университети (Германия), Халқаро назарий физика маркази (Италия), Фират университети (Туркия) ва бошқа илм-фан марказларининг илмий жамоалари билан ҳамкорликда тадқиқотлар олиб борилмоқда.

Республикада полимер фани ривожини нафақат илмий салоҳиятни ошириш, балки ривожланган давлатлар билан интеграцияни мустаҳкамлаш, янги технологиялар ва инновацион маҳсулотлар импортини камайтириш имконини ҳам беради. Шу орқали илмий тадқиқотлар натижаларини амалиётга жорий қилиш йўли билан иқтисодийимизга муҳим ҳисса қўшиш мумкин. Янги полимер материаллар ишлаб чиқарилиши маҳаллий корхоналарни модернизациялаш, ресурслардан самарали фойдаланиш ва экологик хавфсиз технологияларни қўллаш имконини беради.

"Янги Ўзбекистон" мухбири Рисолат МАДИЕВА суҳбатлашди.

Инсон қадри учун

Ҳар қандай жамиятнинг тараққиёти унинг болаларга муносабати билан ўлчанади. Зеро, бола тарбияси бугунги куннинг энг муҳим масъулиятидир. Айниқса, зўравонликдан жабрланган ёки шундай хавф остида бўлган ҳамда ижтимоий жиҳатдан оғир аҳволда яшаб келаётган болаларни ҳимоя қилиш ва қўллаб-қувватлаш масаласи давлат ва жамият олдида турган энг долзарб вазифалардан бири ҳисобланади.

ЎЗ ВАҚТИДА КЎРСАТИЛГАН ЭЪТИБОР

МУРФАК ҚАЛБЛАР ТАҚДИРИНИ БУТУНЛАЙ ЎЗГАРТИРИШИ МУМКИН

Ҳимояга муҳтож бундай болалар тақдирини ўз вақтида кўрсатишга эътибор орқали бутунлай ўзгариши мумкин. Шу бонс, ижтимоий ҳимояга муҳтож болалар ҳамда уларнинг оилалари учун комплекс, манзилли ва тизимли ижтимоий хизматларни ташкил қилиш бугунги кунда нафақат ижтимоий сўбатнинг устувор йўналиши, балки стратегик заруратга айланмоқда.

Муаммога фақат оқибатлар нуқтан назаридан эмас, балки хавф омилларини барвақт аниқлаш, уларни чуқур таҳлил қилиш ва самарали профилактика механизмларини тизимли равишда қучайтириш орқали ёндашиш бугунги куннинг муқаррар талабидир.

Ана шу эзу мақсад йўлида мамлакатимизда болалар ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини янада мустаҳкамлашга қаратилган, 2030 йилгача мўлжалланган Болаларни зўравонликнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш стратегияси қабул қилинди.

Ҳужжат билан зўравонликдан жабрланган, хавф остида бўлган ҳамда ижтимоий жиҳатдан оғир аҳволда келган болаларни эрта аниқлаш, уларга комплекс ижтимоий, психологик ва ҳуқуқий қўмак кўрсатиш, шунингдек, профилактика тизимини институционал даражада тақомиллаштириш устувор вазифалар сифатида белги-ланди. Ҳўз навбатида, уларнинг рўёби болалар манфаатларини устувор қадрият сифатида қарор топтиришга хизмат қилиши билан аҳами-ятлидир.

Мақзур устувор вазифаларни ҳаётга таъбиқ этиш мақсадида ҳуқуқнинг тегишли қарори қабул қилиниб, ижтимоий ҳимояга муҳтож болалар ва уларнинг оилалари учун янги турдаги ижтимоий хизматларни ташкил этишнинг ҳуқуқий, ташкилий ва молиявий механизмлари аниқ ва манзилли белгиланди.

Зўравонликдан жабрланган, ўзига нисбатан зўравонлик содир этилиши хавфи остида бўлган ҳамда ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда яшаб келаётган болалар ва уларнинг оилалари-ни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш мақсади-да ижтимоий хизматлар тизими янги босқич-га олиб чиқилмоқда. Эндиликда ёрдам фақат муаммо юзага келганидан кейин эмас, балки боланинг эҳтиёжи ва хавф даражасидан келиб чиққан ҳолда тизимли ва манзилли шаклда ташкил этилади.

Жумладан, ижтимоий ҳимояга муҳтож болалар учун олти ойгача бўлган мuddат-га қисқа мuddатли ижтимоий хизматлар жорий этилиб, аввало, боланинг хавфсизлигини таъминлаш, руҳий ҳолатини барқарорлаштириш ва оилавий муҳитни тевзор тарзда соғлом-лаштиришга қаратилган гамхўр механизмлар яна туширилади.

Бундан ташқари, бир йил-гача бўлган мuddатга узок мuddатли ижтимоий хизмат-лар мажмуи орқали боланинг

Фарид НАЗАРОВ, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги бўлим бошлиғи

Ана шунинг мантиқий давоми сифатида профессионал тутишган оилага қойлаштирилган болаларнинг оилаларига "Меҳрли оила" хизмати "Инсон" ижтимоий хизматлар марказлари томонидан йўлга қўйилди. Мақзур ижтимоий хизматнинг асосий мақсади вояга етмаган боланинг психосоциал ҳолати ва ҳулқ-атвор хусусиятларини чуқур инобатга олган ҳолда унинг ота-онаси (ёки ўрнини босувчи шахслар) билан бузилган муносабатларини тиклаш, ўзаро ишонч ва мулоқотни мустаҳкам-лаш ҳамда тўлақонли ижтимоийлашувига қў-маклашуви "оилавий терапия" хизматларини кўрсатишдан иборат.

Бу ёндашув болани нафақат қойлаштириш, балки уни меҳр ва масъулиятга асосланган барқарор оила муҳитида қўллаб-қувватлаш-га қаратилган комплекс гамхўрлик тизимини шакллантиради.

Мақзур гоё ва ташаббусларни қойларда ҳаётга самарали таъбиқ этиш мақсадида Болалар-ни қўллаб-қувватлаш ва ижтимоий интеграция маркази ҳамда унинг Самарқанд, Фарғона, Хо-разм ва Бухоро вилоятларида минтақавий бўлимлари ташкил этилди.

Авалло, марказ зўравонлик-дан жабрланган, хавф остида бўлган ва ижтимоий жиҳат-дан оғир аҳволда болаларни жамиятга тўлақонли инте-грация қилиш муаммоларини ўрганади, таҳлил қилади ва уларни ҳал этиш бўйича аниқ тактифлар ишлаб чиқади.

барқарор ривожланиши, сифатли таълим олиши ва жамиятга тўлақонли мослашуви учун зарур шарт-шароитлар яратилади.

Зарур ҳолларда эса туну кун кўрсатилади-ган ижтимоий хизматлар ташкил этилиб, бола хавфсиз, меҳрға тўла муҳитда яшashi ва тикла-ниш жараёнини босқичма-босқич тўлиқ ўташи таъминланади.

Айни пайтда ижтимоий хизматларни кўр-сағиш фақат давлат муассасалари доираси билан чекланиб қолмасдан, тадбиркорлик субъект-ларини ҳам жалб этиш механизми жорий этилмоқда. Хусусан, мақзур хизматлар ваучер асосида ташкил этилиб, ижтимоий ҳимояга муҳтож бола учун давлат томонидан ажрати-ладиган маблағ тўғрисида тўғри хизмат кўрса-туви субъектга йўналтирилади. Бу тартиб, бир томондан, шаффофлик ва самарадорликни таъминлаш, иккинчи томондан, бола ва унинг оиласига хизмат кўрсатувчинини танлаш имко-ниятини бериб, сифатли ва манзилли ёрдамни таъминлашга хизмат қилади.

Энг муҳими, бундай инклюзив ёндашув ижтимоий ҳимояга муҳтож ҳар бир бола учун кенг қамровли, манзилли ва меҳр-шафқатга асосланган ёрдамни таъминлаб, уларнинг ҳаёт-ига янги умид ва барқарор келажак бахш эта-ди. Зеро, боланинг ҳақиқий ҳимояси фақат уни хавфдан асраш билан чекланмайди, бола учун барқарор ва соғлом оила муҳитини яратиш орқали мустаҳкамланади.

Шунингдек, болаларнинг психосоциал ҳолатини барқарорлаштириш, ҳулқ-атворини тўғри йўналтириш ҳамда профессионал тутишган ота-оналарни психологик-педагогик жиҳатдан қўллаб-қувватлашга қаратилган ижтимоий ва психологик хизматларни ташкил этиди. "Меҳрли оила" хизматини йўлга қўйиш, ушбу йўналишда мутахассислар тайёрлаш ва фаолиятини муво-фиқлаштириш ҳам марказ зиммасига юкланади.

Бундан ташқари, давлат ва нодавлат таш-килотларга методик ёрдам кўрсатиш, болалар ва уларнинг оилаларига хизмат кўрсатиш жа-раёнида, жумладан, процессуал ҳаракатларда ҳамроҳлик қилиш масалаларида амалий қўмак бериш муҳим вазифалардан бири ҳисобланади. Болаларни зўравонликдан ҳимоя қилиш ва уларни жамиятга тўлақонли интеграция қи-лиш борасидаги ислоҳотлар нисбатан инсон қадри-ни таъминлаш, иккинчи томондан, бола ва унинг оиласига хизмат кўрсатувчинини танлаш имко-ниятини бериб, сифатли ва манзилли ёрдамни таъминлашга хизмат қилади.

Энг муҳими, бундай инклюзив ёндашув ижтимоий ҳимояга муҳтож ҳар бир бола учун кенг қамровли, манзилли ва меҳр-шафқатга асосланган ёрдамни таъминлаб, уларнинг ҳаёт-ига янги умид ва барқарор келажак бахш эта-ди. Зеро, боланинг ҳақиқий ҳимояси фақат уни хавфдан асраш билан чекланмайди, бола учун барқарор ва соғлом оила муҳитини яратиш орқали мустаҳкамланади.

Шарх

Жамият тараққийтини белгиловчи омиллар хар доим ҳам кўзга ташланиб турадиган, очик-ойдин шаклларда намоён бўлавермайди. Айрим ўзгаришлар йиллар давомида секинлик билан содир бўлади, ички муҳитда етилиб боради. Самараси эса шунга монанд — худди олис чўққиларга киш бўйи ёққан қор фурсати етгач эриб, боғу далаларга оби раҳмат бўлиб ариқларни тўлдирганидек, узоқ вақт элу халқ камолига хизмат қилади. Китобхонлик масаласи ҳам шундай жараёнлар сирасига кириди.

Китобхонлик маданияти

ЁХУД КИТОБНИ МАДАНИЙ АТРИБУТ ЭМАС, БАЛКИ ИЖТИМОЙ ТАРАҚҚИЁТ ОМИЛИ СИФАТИДА АНГЛАШ ЗАРУРАТИ

Аслиддин АБДУРАЗЗОҚОВ, "Янги Ўзбекистон" мухбири

Тарихий тадрижа кўрсатадики, хар қандай юксалиш даври билимга муносабат билан бевоисита боғлиқ бўлган. Илмга, мутлоага, фикр алмашувига эътибор сусайган жамиятларда тараққийёт узлуксиз давом этмаган. Ўқиш маданияти шаклланиб келган эса фикр масъулияти, шахсий жавабгарлик ва умумий манфаат тушуначалари мустаҳкам ўрин олган. Шу сабабли китобхонлик жамиятнинг умумий ҳолати билан ҳамбарнас боғлиқ масаладир. Бугун иқтисодий ўсиш, инфратузилма янгиланиши, бошқарув тизимлари тақомиллашуви билан бир қаторда фикр сифати масаласи кун тартибига чиққатганининг боиси ҳам шу. Жамиятнинг эртанги кунни фақат моддий кўрсаткичлар билан ўлчанмаслигини тобора теранроқ англаб етар эканмиш, бу ҳолат, ўз навбатида, билимга, мутлоага, маънавий муҳитга инсондан ёндашуви қайта кўриб чиқиш заруратини юзага келтирди.

Давлатимиз раҳбарининг 2026 йил 15 январьдаги "Китобхонлик маданиятини ривожлантириш ва аҳоли ўртасида китоб ўқишга қизиқишни ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарор айнан шу эҳтиёж билан боғлиқ ҳолда қабул қилинган муҳим ҳужжатдир. Қарорда китобхонлик алоҳида кампания ёки қисқа муддатли ташаббус сифатида талқин этилмай, аксинча, мутлоага жамият ҳаётининг турли бўғинларига бевоисита алоқадор стратегик вази-фа ўлароқ қаралаётганини кузатиш мумкин. Бу ёндашув китобни маданий атрибут эмас, балки ижтимоий тараққийёт омили сифатида англашга асосланган. Яъни китобхонликка доир вази-фалар маъмурий талаб шаклида қўйилмаган. Асосий эътибор шариёт яратилиши, имкониятларни кенгайтирилиши ва рағбатлантирилиши механизми билан рағбатлантиришга қаратилган. Шу нуқтани назардан, китобхонлик масаласини миллий хавфсизлик, интеллектуал барқарорлик ва ижтимоий масъулият тушуначалари билан боғлиқ ҳолда тушунар эканмиш, айни вақтда қарор ортида турган фикрларни англаш ҳамда уларнинг жамият ривожига таъсир доирасини ўрганиш, атрофига таҳлилга тортиш, муносабат билдириш эҳтиёжи пайдо бўлиши табиий.

Молиявий ва институционал ечимлар

Жамиятда муайян оdatларнинг кенг тарқалиши уларнинг шахсий танлов доирасидан чиқиб, умумий қабул қилинган меъёр даражасига кўтарилишидан далolat беради. Бундай жараён оdatда узоқ муддатли ижтимоий муносабатлар орқали шаклланади. Китобхонлик масаласи ҳам айнан шу йўсинда баҳоланиши лозим. Хусусан, қарога мувофиқ, "Китоб — маърифат манбаи" лойиҳаси доирасида аҳоли ўртасида китобхонликни тарбию қилиш ва йилга ўртача 10 та китоб ўқиш мақсади жорий этилиши кўзда тутилмоқда. Ушбу кўрсаткич орқали жамиятга аниқ йўналиш берилди, бундай ёндашув эса мутлоани алоҳида ташаббус даражасидан кундалик ҳаёт таркибига олиб киришга хизмат қилади.

Психологларнинг таъкидлашича, ижтимоий меъёр даражасига етган хар қандай оdat ташқи назоратга муҳтож бўлмайди. Шу маънода,

ўқиш маданияти кенг ёйилган муҳитда инсоннинг мутлоа билан шуғулланиши алоҳида эътироф талаб қилмайди. Аксинча, ундан четда қолиш савол туғдириши мумкин. Муайян муддатда ўқишни белгиланган китоблар сонига вақт тушуначасини қайта тартиблайди. Ўқиш жараёни бўш пайтга қолдирилган машғулот эмас, режалаштириладиган фаолият сифатида идрок этилиши инсоннинг шахсий ривожланишига бўлган муносабатини ўзгариради. Қисқаси, мутлоа билан вақтни мазмунан тўлдирши одатини шакллантириш орқали ўқиш жараёни узлуксиз ва барқарор тус олади.

Шу билан бирга, хар қандай ижтимоий ташаббус сингари китобхонлик масаласига доир молиявий ва институционал ечимларнинг алоҳида белгиланиши муҳим аҳамият касб этади. Негаки мақсад аниқ ифодаланган тақдирда ҳам молиявий ва ташкилий асослар етарли даражада мустаҳкам бўлмаса, натижа кутилган даражада етиши амримаҳол. Демак, Китобхонлик маданиятини ривожлантириш жамғармаси ташкил этилишидан кўзланган мақсадни тушуниш қийин эмас. Жамғарма китоб билан боғлиқ жараёнларни марказлашган ҳолда қўллаб-қувватлаш имконини яратади. Нашр, таржима, муаллифлик ҳуқуқи, тарбию каби йўналишлар ағона молиявий механизм орқали мувофиқлаштирилади.

Авалги даврларда китоб нашри ва таржима масалалари кўпинча алоҳида ташаббуслар доирасида ҳал этилиб келинган. Бундай ёндашув узоқ муддатли режалаштириш имконини келдириши аён. Жамғарма фаолияти эса бу жараёни тизимли йўлга қўяди. Молиявий ресурсларнинг мақсадли йўналтирилиши натижасида нашрлар сифати, таржималарнинг пухталиги ва муаллифлик ҳуқуқига муносабат-да барқарорлик юзага келади. Таржима, нашр-га тайёрлаш ва чоп этиш харажатлари учун ажратиладиган маблағ микдори оширилиши алоҳида мавзу. Бу орқали жаҳон тажрибаси, илмий ва бадиий мерос билан танишиш имкониятлари кенгайди. Шу билан бирга, миллий адабиётнинг ички ривожини учун зарур шариёт яратилади.

Молиявий механизмларнинг аниқлиги соҳада масъулиятни оширади. Маблағ ажратилиши билан бирга натижа учун жавабгарлик масаласи ҳам кун тартибига чиққати. Қайси лойиҳа-лар устувор ҳисобланиши, қайси йўналишлар жамият эҳтиёжларига меъ келиши очик муҳо-кама этилиши бу борда муҳим. Шунингдек, жамғарма орқали таржима ва нашр харажат-ларининг муайян қисмини қоплаш механизми ҳам алоҳида эътиборга лойиқ. Бу, ўз навбатида, соҳага хусусий ташаббусларни жалб этиш им-конини кенгайтиради. Нашриётлар, таржимон-лар, муаллифлар учун хавф даражаси камаяди. Шу тариқа молиявий ва институционал асо-слар китобхонлик сиеъсатининг таянч нуқтасига айланади. Бу асослар ташаббусларнинг узлук-сизлигини, режаларнинг ижтимоийлигини, натижа-ларнинг барқарорлигини таъминлайди.

"Жадидлар изидан"

Еш авлод қандай билим эгаллайди, ўз ҳаёт концепциясини танлашда қайси манбаларга таянади, нималардан улги олади, фикрни қай тарзда шакллантиради, баён қилади — ана шу омиллар жамият эртанги кунининг сифатини белгилайди. Шу сабабли китобхонлик масаласида ёшлар билан ишлаш алоҳида йўналиш сифатида кўрилиши табиий ҳол. Еш авлод билан боғлиқ сиеъсатда асосий масала билимга, китобхонликка муносабатни шакллантиришдир. Ўқиш мажбурий сифатида қабул қилинган муҳитда мутлоа хўжақўрсиндан нарига ўтмайди, у эҳтиёжга айланганда эса тафаккур табиий равишда ривожланади. Қарорда ёшлар учун белгиланган ташаббуслар айнан шу фарқини ҳис-собига олган ҳолда ишлаб чиқилган. Чунончи, мактаб ёшида мутлоа одатини шакллантириш масаласига тўхталсак. Айнан шу даврда инсон-нинг дунёни идрок этиши усули, савол бериш қобилияти, ўз фикрига муносабат таркиб топади. Китоб билан эрта танишган еш воқе-ликни тайёр схемалар эмас, мулоҳаза орқали

англашга мойил бўлади. Бу жараён шахсий интизомни, эътиборни жамлаш, фикрни изчил баён этиш кўникмаларини мустаҳкамлайди.

"Жадидлар изидан" номи билан йўлга қўйил-лан китобхонлик клуби лойиҳаси мазмунан тарихий хотирага суянади. Жадидлар фаоли-яти, аввало, еш авлодини ўқишга, англашга, дунё билан фикр орқали мулоқот қилишга қорлаган. Уларнинг асосий гоёси тайёр ҳақиқатларни тақрирлаш эмас, бийлакс, савол қўйиш ма-даниятини шакллантиришдан иборат бўлган. Бу-гунги шариётда бу ёндашув замонавий эҳтиёж-ларга мос ҳолда қайта талқин қилинапти.

Мазкур клуб доирасида ёшлар учун мутлоа-а индивидуал машғулотдан жамоавий тажрибага айлантирилади. Ўқилган асарлар юзасидан фикр алмашини, баҳо қилини, мулоҳаза бил-дириш ёшларни тайёр хулосани қабул қилиш ў-рнига ўз қарашини шакллантиришга йўналти-ради. Фикрлар асослаш, далил келтириш, бошқа-ча қарашларга муносабат билдириш маданияти аста-секин қарор топади.

Китобхонлик клуби ёшларнинг йилга ка-мида 20 та китоб ўқишини таъминлашни на-зарда тутмоқда. Мазкур ташаббус мутлоани вақт билан боғлаш, ўқишни режалаштирилган фаолиятга айлантиришга хизмат қилади. Шу билан бирга, ёшлар ўртасида китобхонликни рағбатлантириш масаласи устувор. Негаки ра-ғбат меҳнат ва натижа ўртасидаги боғлиқликни кўрсатади. Ўқиш орқали эришилган билим ва тафаккур жамият томонидан эътироф эти-лиши ёшлар онгига ижобий муносабат уйғотиб, мутлоани ижтимоий нуфуз омилига айлан-тириди.

Мутлоа орқали шаклланаётган фикрлаш маданияти ёшларнинг ҳаётий танловларига ҳам таъсир кўрсатади. Ўқилган, солиштирилган, хулоса чиқарган еш воқеаликка бир ёқлама ён-дамшайди. У сабаб ва оқибатни ажратишга оdatланади. Шахсий масъулият, ижтимоий по-зиция, онгли қарор қабул қилиш каби сифатлар айнан шу жараёнда ўз самарасини намоён эта-ди.

Муаллиф ва ижод масъулияти: адабий меҳнат баҳоси

Хар бир даврнинг ўз савол-сўроқлари бў-лади, бу саволларга жавоб топиш жараёни эса му-айян фикр эгалари орқали кечади. Ана шу жа-раёнда муаллиф шунчаки маън яратувчи шахс эмас, балки жамият онгига таъсир кўрсатувчи масъул субъект сифатида майдонга чиққати. Шу соба, адабий ижодга муносабат жамиятнинг қай бир маънода ўз фикрига бўлган муноса-бат билан ҳамдир. Шунга қарамай, узоқ вақт да-вомида ижодкор фаолиятига кўпроқ ички эҳтиёж маъсули сифатида қаралиб келинди. Бундай ёндашув эса адабиётнинг ижтимоий вази-фасини тан олмаслик, уни айлиноб ўтишга беҳуда

уринишдан бошқа нарса эмас. Ижодкорлар ас-лида жамият ҳаётига муҳим роль ўйнаса-да, улар-нинг меҳнати кўпинча тизимли қўллаб-қувват-лашдан четда қолиб келганини ҳам ҳеч бир ва-ж билан оқлаб бўлмайди, назаримизда.

Ўзбекистон Президенти қарориди муал-лифларни аниқлаш ва уларнинг ижодий фао-лиятини моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш масаласининг кун тартибига чиқиши ушбу муаммо ўз вақтида англашиб, унга самарали ечим тақдим этилаётганидан дарак. Афсуски, ижодкорни моддий жиҳатдан қўллаб-қувват-лаш масаласи кўпинча нотўғри талқин қилина-ди. Моҳитанган гап фақат рағбат ҳақида кетает-гани йўқ, Асосий масала ижод учун зарур бўл-ган шариёт яратилиши иборат.

Қарорда назарда тутилган "Истеъодли муаллифлар" лойиҳаси доирасида еш ёзуви-чи ва таржимонларни рағбатлантириш механизми орқали танлов асосида аниқланган муал-лифларга бир йилгача ҳақ тўланиши ижодий меҳнати режалаштирилган фаолиятга айлан-тиради. Муаллиф ўз вақтини изчил равишда ижодга бағишлаш имконига эга бўлади. Бу ҳол-да пухта ишланган асарлар яратилиши учун шариёт ҳозирлайди. Айни пайтда ижод эркин-лиги билан ижтимоий масъулият ўртасида му-возанат қарор топади.

Мазкур ёндашув адабий муҳитда танлов ме-золиларини ҳам аниқлаштиради. Ижодкорнинг фикр кенглиги, мавзуга ёндашуви, жамият ҳаётига муносабати эътибор марказига чиқ-қати. Бу эса адабиётнинг ички сифатига ижо-бий таъсир кўрсатиши турган гап. Муаллифга яратилаётган шариётлар адабиётнинг жамият билан алоқасини мустаҳкамлайди. Ижодкор фикр билдириш, баҳса киришиш, масъул са-воллар қўйиш имконига эга бўлади. Шу орқали адабиёт жамият ҳаётининг фаол иштирокчи-сига айланади. Шу жиҳатдан ҳам муаллифлар-ни аниқлаш ва уларнинг ижодий фаолиятини қўллаб-қувватлашга қаратилган ташаббуслар китобхонлик сиеъсатининг муҳим бўғинидир. Бу бўғин адабий сўзининг ижтимоий вази-нини оширади, фикрнинг жамият ҳаётидаги ўрни-ни мустаҳкамлайди.

Миллий адабиёт фақат ички имконият ва ресурслар билан чекланиб етарлича равнақ топа билмаслигини ҳам унутмаслик лозим. Унинг табиий эҳтиёжи ташқи макон билан мулоқот қилиш, бошқа тажрибалар билан зо-лаштириш, ўз овзини кенгроқ майдонда эши-тиришдан иборат. Айни ҳолда таржима масаласи алоҳида аҳамият касб этади, аниқроғи, у фикр-лар алмашинуви, маданий тажрибалар учрашу-ви, интеллектуал уфқларнинг кенгайиши жара-ёндир. Қарор билан энг сара жаҳон адабиёти дурдоналарини ўзбек тилига, миллий адабиёт намуналарини хорижий тилларга таржима қилиш масаласининг алоҳида белгиланиши ана шу эҳтиёж билан боғлиқ. Айни мақсадда 2026-2030 йиллар мобайнида "Жаҳон адабиёти ўзбек тилида" лойиҳаси доирасида хорижий

адабиётларни таржима қилиш харажатларин-инг 80 фоизгача қисми қоплаб берилиб, хар бир лойиҳа учун БҲМнинг 600 бараварига-ча, шунингдек, "Миллий оқибат таржимаси ва нашри" лойиҳаси учун жорий йилдан бошлаб хар йили БҲМнинг 60 минг бараваригача ма-блағ ажратилиши белгиланган.

Хорижий адабиётларни ўзбек тилига тар-жимаси қилиш орқали жамиятнинг интеллектуал доираси кенгайди. Турли даврлар, мактаблар, қарашлар билан танишиш имкони пайдо бў-лади. Миллий адабиётнинг хорижий тилларга таржима қилиниши эса бутунлай бошқа масъ-улиятни юклайди. Таржима орқали миллий рух, тарихий хотира, маданий қарашлар ташқи ўқувчига етказилади. Шу сабабли қайси асар-лар танланаётгани, қандай талқин берилаётгани алоҳида эътибор талаб қилади.

Қарорда таржима ва нашр харажатларининг муайян қисмини қоплаш механизми белги-ланиши ушбу жараёнга тизимли ёндашув ма-вжудлигини кўрсатади. Таржима соҳаси кўп ҳолларда катта меҳнат талаб қиладиган, молия-вий жиҳатдан мураккаб йўналиш ҳисобланади. Давлат томонидан яратилаётган шариёт ушбу йўналишда сифатли иш олиб бориш имконини кенгайтиради. Таржимон, муҳаррир, нашри-ёт фаолияти ўзаро уйғунлашади. Халқро майдонда эса билвосита мамлакат ва ижод-кор мансуб миллат имижини илгари суриди, яъни ўқувчи бирор асар орқали жамиятнинг қадриятлари, муаммолари, оруз-ингилишлари ҳақида тасаввур ҳосил қилади. Шу нуқтда адабиёт юмшоқ таъсир воситаси — "юмшоқ куч" вази-фасини бажаради. У бевоисита тарги-бат билан шуғулланмаса-да, ўқувчини фикр ортидан эргаштириши мумкин.

Мутлоанинг ижтимоий макони

Китобхонлик том маънода маданият да-ражасига етиши учун биринчи гада қулай муҳит, доимий мавжудлик ва кундалик ҳаёт билан уйғунлашган макон зарур. Шу боис, китобхонлик сиеъсатида инфратузилма маса-ласи нақадар муҳим экани хусусида юқорида ҳам сўз юритдик. Бу борда кутубхоналарнинг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, худуд-лар кесимида янгиларини бунёд этиш долзарб вази-фалардан. Жумладан, "330 та маҳалла ку-тубхонаси" лойиҳаси асосида маҳалла кутубхо-налари замонавий форматга ўтказилиб, хар бир кутубхона учун БҲМнинг 180 бараваригача маблағ ажратилиши назарда тутилган ташаб-бус илгари сурилмоқда. Зеро, маҳалла жамият-нинг энг қуйи ва энг тирик бўғини ҳисобланар, кундалик ҳаёт, мулоқот, тарбия ва муносаба-тлар ана шу маконда шаклланар экан, китоб ва китобхонликнинг айнан шу муҳитга кириб бо-риши мутлоа географияси ва қаровини ҳам кенгайтириши шубҳасиз.

Инфратузилма масаласида яна бир муҳим йўналиш — рақамли имкониятлар. "Мутлоа" лойиҳаси орқали жамоат транспорти ва инфра-тузилма объектларида электрон ва аудиокитоб-лардан фойдаланиш имконияти яратилиши ўқиш жараёнини макон ва вақт билан боғлиқ чекловлардан халос қилади. Бу, айниқса, ёшлар ва иш билан банд қатлам учун қулайлик ярата-ди.

Жамиятда муайян фаолият кўпинча унга бе-рилган баҳо ҳамда рағбатлантирувчи омиллар орқали барқарорлашади. Биз сўз юритаётган масалада ҳам айнан шу қонуният амал қи-лади. Қарор билан "Top 100 китобхон" лойиҳаси доирасида ўқувчи ва талабалар орасида энг кўп китоб ўқиганлар тақдирланиши, китобхонлик рейтингини шакллантириш борасидаги ташаб-бус ана шу эҳтиёждан келиб чиқди дейиш мум-кин.

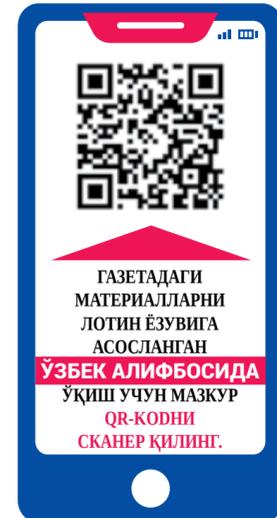
Рейтинг механизми орқали китобхонлик ижтимоий рақобат майдонига кириди. Бу рақоб-бат моддий манфаат учун эмас, балки интел-лектуал фаолиқини оширишни кўзда туттади. Инсонлар ўз устида ишлашга, кўпроқ ўқишга, фикр доирасини кенгайтиришга ингилади. Шу тарзда мутлоа шахсий ривожланиши билан бирга ижтимоий нуфуз омилига айланади. "Top 100 китобхон" дастури доирасида белгиланган рағбат механизми айни мақсадга хизмат қи-лади. Хусусан, интеллектуал рақобат муҳити шаклланиши жамиятда фикрлар хилма-хилли-гини кучайтиради, фикр алмашини маданиятни ни мустаҳкамлайди.

Шу ўринда қарорнинг жамият олдида масъул шахс сифатида муайян маънода фикр ташувчи субъект ҳисобланиши давлат хизмат-чиларининг фикрлаш даражаси, дунёқароши ва қарор қабул қилиш маданиятига дахлдор жиҳатларига тўхталishi жоиз. Зеро, уларнинг интеллектуал тайёрларлиги давлат бошқару-вининг ички сифати билан бевоисита боғлиқ, Вазирилк ва идораларда касбий фаолиятга онд адабиётлар рўйхатини шакллантириш ташаб-буси давлат хизматида билим билан ишлашга бўлган муносабатини ўзгариштиришга қаратилган. Бу ёндашув ҳодимдан фақат амалдаги тар-тиб-қоидаларни билишинигина эмас, ўз соҳа-сининг мазмунини чуқур англашни ҳам талаб этади. Касбий адабиётлар орқали давлат хиз-матчиси ўз фаолиятини кенгроқ контекстда кўра бошлайди. Қарорлар тор доирадаги кўр-сатмалар билан чекланиб қолмай, умумий жа-раёнлар билан боғланади.

Идораларда "Китоб бурчаги" ташкил эти-лиши эса давлат хизматчисининг кундалик иш муҳити билан мутлоа ўртасида бевоисита боғланиш ҳосил қилади. Ходим керакли маъ-лумотни излаш, ўрганиш, солиштириш орқали иш юритишга кўникади. Хар ойда йўлга қўйиладиган "Китоб ўқиш соати" хусусида ҳам шундай фикр билдириш мумкин. Бундан ташқари, давлат идораларида энг кўп китоб ўқиган ҳодимни моддий жиҳатдан рағбатлан-тириш ташаббуси ўқишга берилаётган эъти-бор даражасини аниқ кўрсатади. У билим ва меҳнат ўртасидаги боғлиқликни ифодаловчи восита вази-фасини бажаради. Ўқиш орқали ўз устида ишланган ҳодимнинг меҳнати эъти-ро этилади.

Мутлоа маданияти давлат хизматчисин-нинг ахлоқий позициясини ҳам мустаҳкам-лайди. Китоб орқали шаклланадиган фикр-лаш инсонни фақат ҳужжат билан эмас, жамият манфаатлари билан ишлашга ундай-ди. Ходим ўз фаолиятининг ижтимоий оқи-батлари ҳақида мулоҳаза юритади. Давлат хизматида билимга таянган муҳит шакл-ланганда ташқи назоратга бўлган эҳтиёж камаяди. Шу жиҳатдан қаралганда, вазирилк ва идораларда мутлоа маданиятини ривож-лантириш ташаббуслари давлат хизматининг ички сифатини оширади, маънаёт руҳ етак-бар-ҳодимлар сафини кенгайтиради.

Мазкур ҳужжатда илгари сурилган ташаб-буслар бир-бири билан узвий боғланган ҳол-да умумий мақсадга хизмат қилади. Китоб-хонликни ижтимоий меъёр сифатида қарор топтириш, молиявий ва институционал таянч яратиш, ёшлар билан тизимли ишлаш, ижод-корларни қўллаб-қувватлаш, таржима сиеъ-сатини йўлга қўйиш, инфратузилмани кенгай-тириш, рағбат ва рейтинг механизмларини жорий этиш, давлат хизматида мутлоа ма-даниятини шакллантириш — буларнинг барча-си ягона манғитқий заنجирини ҳосил қилади. Ана шу жараён орқали барқарор тараққийёт учун зарур бўлган онгли муҳит шаклланади. Бу муҳитда сўзининг қадри ортади, фикрнинг масъулияти кучади, келажак ҳақида қарор-лар аниқлик ва вазирилк билан қабул қили-нади.

ГАЗЕТАДАГИ МАТЕРИАЛЛАРНИ ЛУТИН ЕЗУВИГА АСОСЛАНГАН ЎЗБЕК АЛИФБОСИДА ЎҚИШ УЧУН МАЗКУР QR-KODНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ.

"Янги Ўзбекистон" ва "Правда Востока" газеталари тахририяти ДМ
МУАССИС:
Ўзбекистон Республикаси
Вазирилк Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Салим ДОНИЁРОВ

Тахририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтариб берилмайди.
Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавабгар.
Газета тахририят компьютер марказида саҳифаланди.
Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига "ШАРХ" НМАК масъул.
Босмаҳона телефони: (71) 233-11-07.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридидаги Аxbотот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2026 йил 13 январда 1047-рақам билан рўйхатга олинган.
Нашр индекси — 236. Буюртма Г-246.
30829 нусхада босилди.
Ҳажми — 3 табоқ, Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А2.
Баҳоси келишилган нарҳда.

Навбатчи муҳаррир: Санжар Эшмуродов
Мусахҳиж: Малоҳат Мингбоева
Дизайнер: Зафар Рўзиев
Манзилимиз:
100060, Тошкент шаҳри,
Шахрисабз кўчаси, 85-уй
Ўза якуни — 06:45 Тошхирлиди — 07:15